

DRAUGAS

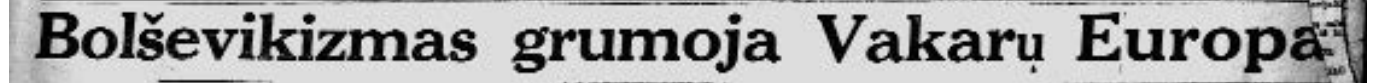
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LIEPOS – JULY 11, 2009 Vol. C Nr. 131 Kaina 1 dol.

Sulaukėme 100 metų!

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 07-10-09

PERIODICALS

DRAUGAS
 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
 TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Šiais metais garsiai skamba dvi datos – Lietuvos vardo paminėjimo tūkstantmetis ir diena „Draugas“ šimtmetis. Dar metų pradžioje atrodė, kad pirmoji data, kuri yra tikrai svarbus įvykis kiekvienam Lietuvai mylinčiam žmogui, nustelbia kuklesnę „Draugo“ sukaktį. Tačiau artėjant šimtmečio datai vis daugiau atskrieja žinių, kad antroji tapo svarbi ne tik lietuviui, gyvenančiam Amerikos žemyne, bet ir lietuviui, gyvenančiam gimtojoje žemėje. Gausus Amerikos lietuvių būrys Tūkstantmečio šventėje, „Tautiškos giesmės“ giedojimas, Nacionalinėje galerijoje, Vilniuje, vakar vykęs „Draugo“ šimtmečio knygos pristatymas, š. m. spalio 14 d. LR Vyriausybės rūmuose atsidarysianti diena šimtmečiui skirta paroda rodo, kad pamažu „tirpsta ledas“ tarp abipus Atlanto gyvenančių lietuvių.

Redaktorė Laima Apanavičienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
| Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

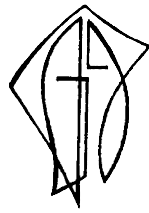
Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Iš Ateitininkų gyvenimo

Medžiaga siūsti: Vidai Kuprytei c/o Draugas • 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 • el. paštas: draugas@ateitis.org

Nuostabi diena Ateitininkų namuose

Aldona Kamantienė

„PAGALIAU išmėgdėme gražią dieną“, sako šių namų širdis Vida Maleiškienė, sukdamasi aplinkui, balta prijuoste pasipuošusi. Kai birželio 7 d. visi Čikagos ir apylinkių ateitininkai po iškilmingų šv. Mišių ir akademinės dalies persikėlė į Ateitininkų namus toliau švęsti „Šeimos šventę“ Ateitininkų

mų melodijų, o drąsuočiai vyriškiai sukosi su šokti mėgstančiomis moterimis. Kai muzikantai padarydavo pertraukėlę, pasigirdavo ir dainos. Dainos neplaukia taip sklandžiai kaip kadaise, kai mes jauni buvome, bet vistiek širdį suvirpina. Nors mūsų anūakai Dainavoje neblogai dainuoja, bet... tik Dainavoje...

Neapsiejo ši gegužinė be laimėtojų. Savo laimę bandė beveik visi gegužinėje esantys ir toli gyvenantys. Bet laimingieji buvo tik keturi. Piniginiai laimikiai atiteko Loretai Deveikytei, Linai Lietuvninkaitei, V.A. Mažeikai ir Vladui Sinkui.

Dar ilgai girdėjosi smagūs jaunimo šūkavimai sporto aikštėje bei duslūs mušamų sviedinių garsai. Kiti svečiai

JAV paštas pakeitė
Ateitininkų namų adresą
Dabar jis toks:
Ateitis Foundation
1380 Castlewood Dr.
Lemont, IL 60439

namų gegužinėje, jiems netikėtai nusišypsojo saulutė ir pabėrė savo spindulius ant gausaus būrio jaunimo, jų tėvelių ir svečių.

Kruopščios šeiminkėlės, kaip darbščios bitelės, stovėjo išsirikiavusios prie stalų ir dalino pietus. Kiekviena turėjo savo pareigas. Šiek tiek gaila, kad metai po metų ten dirba tos pačios moterys. Neatsiranda savanorių jas pavaduoti. Svečiai, nešini pilnomis lėkštelėmis, ėjo link stalų, po ažuolais. Kurie norėjo ramiau ir patogiau pavalgyti ir pasišnekučiuoti, pasiliko didžiąjame kambaryje, prie padengtų stalų.

Gera nuotaika buvo gal ir todėl, kad jau visi buvo pasiilgę susitikimų Ateitininkų namų ažuolyne. Pietums įpusėjus, atsirado dainininkas Povilas Strolia su savo muzikos instrumentais bei dainininke. Klausėmės žinomų ir ne taip žino-

Ateitininkų namų gegužinėje. Iš k: Vytautas Čuplinskas, Ramunė Motekaitienė, Darius Polikaitis, Lidija Polikaitienė, dešinėje Asta Čuplinskienė. Kazio Motekaičio nuotr.

SKELBIAMAS VASAROS KONKURAS

pagal ateitininkų metinę temą
„Kurkime kultūrą Kristaus tiesoje!“

Konkurse gali dalyvauti visi, kas turi kūrybinę gyslelę,
nežiūrint amžiaus ar sugebėjimų.

Bus renkami geriausi kūriniai iš šių sričių:

Dailės – įteikiama kūrinių nuotrauka (jpg, tif ar panašaus formato)

Fotografijos – įteikiama fotografija (jpg, tif ar pan.)

Kino – įteikiamas vaizdo įrašas (mp4, flv ar pan.)

Muzikos – įteikiama skaitmeninė muzikos byla (mp3 ar kito formato).

Teatro – įteikiamas vaidinimo tekstas (doc, pdf ar pan.) arba pjesės vaizdo įrašas (mp4, flv ar pan.)

Literatūros – įteikiamas tekstas (doc, pdf ar pan.)

Siųskite savo kūrinius iki š. m. rugpjūčio 25 d. el. pašto adresu: konkursas@ateitis.org

Klausimai: konkursas@ateitis.org

„Kurkime kultūrą“ internete:

<http://ateitis.org/musu/?p=467>

„Kurkime kultūrą“ (pdf)

<http://ateitis.org/saat/2009-12/konkursas.pdf>

Sveikiname
šimtametį
„Draugą“

Jaunimo ir ateitininkijos ištikimą draugą!

Tegyvuoją jis dar šimtą metų be tų metų!

„Iš ateitininkų gyvenimo“
skyriaus bendradarbiai

smaginosi vasaros pradžios gaivia gamta, o šeiminkėlės dėkojo gerajam Dievuliui už gražų orą, nes vien dėl to „Racine“ kepyklos skaniai pagaminto maisto dideli indai tuštėjo, tuštėjo ir... ištuštėjo. O Ateitininkų namų išdas šiek tiek pasipildė ir, tikimės, vėl galėsime užlopyti, būtinai lopyti prašančių, gražių, bet senstančių namų skyles. Ateitininkų namai yra mūsų visų pasididžiavimas ir būtinybė, be kurių ateitininkiška veikla nebūtų net įsivaizduojama. Ačiū atsilankiusiems.

Sėkmingai prasidėjo JAS stovykla Dainavoje

Praėjusį sekmadienį, liepos 5 d., į Dainavą susirinko Jaunųjų ateitininkų sąjungos nariai. Prasidėjo kasmetinė JAS stovykla. Stovykloje šiemet stovyklaus apie 120 jaunųjų ateitininkų, jiems vadovaus daugiau nei 20 vyresniųjų. Pirmą valandą 45 min. Michigan laiku vadovė Laima Aleksienė atidarė stovyklą, o lygiai 2 val. p.p., keliant Lietuvos vėliavą, ateitininkai ir visi susirinkusieji kartu su tūkstančiais lietuvių įvairiose pasaulio vietose sugiedojo „Tautiška giesmė“ – Lietuvos himną. Taip simboliškai buvom kartu su visa Lietuva ir reikšmingai pradėjom stovyklą. Stovykla tęsis iki liepos 15 d.

— Audronė Sidaigienė

ATEITININKŲ STOVYKLOS

Sendraugių ateitininkų stovykla

liepos 26 - rugpjūčio 2 d. Dainavoje

Organizuojama antra Sendraugių stovykla
rugpjūčio 9 - 16 d. Dainavoje

Ateitininkų studijų dienos
rugsėjo 4-7 d. Dainavoje

Sendraugių poilsio savaitė
rugpjūčio 1-8 d. Kennebunkport

Informacija: www.ateitis.org

Š vęsdami „Draugo“ sukaktį, pirmiausiai dėkojame Dievo Apvaizdai už tą globą, kuri lydėjo dienraštį ir jo bendradarbius per visą šimtmetį. Ši malonė įgalino „Draugą“ ištikimai skleisti tikėjimo tiesą ir šviesti visuomenę per daugelį kartų.

Su didele pagarba ir dėkingumu prisimeiname „Draugo“ steigėjus, Kunigų vienybę, daug metų tarnavusius Tėvus Marijonus, visus pasauliečius ir dvasiškius, kurie uoliai vykdė šį apaštalavimo darbą.

Šiandieną dėkojame redakcijai, bendradarbiams, administracijai ir visiems talkininkams, nes jų dėka „Draugas“ žengia jau į antrąjį šimtmetį.

*Su nauju ryžtu ir pasiaukojimu tęsti
ši darbą su Jumis lieka*

DIENRAŠČIO „DRAUGO“ LEIDĖJAI
LIETUVIŲ KATALIKŲ SPAUDOS DRAUGIJA

Geras laikraštis – tai su savimi besikalbanti visuomenė

DALIA CIDZIKAITĖ

L aikas, metai, amžius — reliatyvūs dalykai. Tačiau net ir tokiam medžiui kaip ažuolas šimtas metų jau yra šis bei tas. Tad šiandien švęsdami „Draugo“ šimtmetį visi — sumanymo brandintojai, leidėjai, redaktoriai, redakcijos ir spaustuvės darbuotojai, bendradarbiai, skaitytojai ir rėmėjai — tesidžiaugia tikrai neeiline popierinės lietuviškos spaudos iševijoje sukaktimi ir giliai išsisknijusiu, gražiai sulapojusiu, plačiai išsišakojusiu dienraščio medžiu.

Tokiai progai atėjus, gal net dar drąsesni išdrįskime pabūti. Kaip pastebi ne vienas dienraščio skaitytojas, nors ir atsitiktinis, bet vis dėlto galimas ir toks sugretinimas — Lietuvos vardui sukako 1000, o „Draugui“ — 100 metų!

Dėl to, kad dienraštis leidžiamas iševijoje, ir dėl to, kad jis skiriamas mažai dalelei už Atlanto gyvenančių ir gerokai po šalį pasibarsčiusių lietuvių, dažnu atveju „Draugo“ skaitytojai yra ir jo bendradarbiai, rėmėjai, laiškų/komentarų/nuomonių autoriai. Jie yra labai svarbi „Draugo“ dalis. Ne tik be skaitytojo, bet ir be bendradarbio laikraštis negali gyvuoti. Todėl šiame 100-mečiui skirtame „Drauge“ ne tiek patys kalbame, kiek kitus kalbiname.

Pasinaudodsiu Antano Dundzilos pasiūlyta Arthur Miller išmintimi. Dramaturgas sako, kad „Geras laikraštis — tai visuomenė, besikalbanti su savimi.“ Sunku būtų su tuo ginčytis. O ir — ar kas nors išdrįstų?

Savo, redakcijos ir jos darbuotojų vardu sveikinu visus su gražia ir prasminga sukaktimi.

„Draugo“ 100 m. Jubiliejui

Pirmąją informaciją apie užsienio lietuvių dienraštį „Draugas“ sužinojau per Vatikano radiją. Buvau vienas iš daugelio lietuvių, nuo pat gimimo gyvenusių už geležinės uždangos, ir kas vyksta laisvajame pasaulyje, mus pasiekdavo tik mažos nuotrupos.

„Draugą“ prisiminiau pradėjęs leisti „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką“. Buvo iškilęs gyvybinis klausimas, kad informacija apie persekiojamą Katalikų Bažnyčią Lietuvoje pasiektų Vakarus ir tenai kuo plačiau paplistų. Kadangi neturėjau jokių ryšių su lietuvišiais Vakaruose, nutariau, kad geriausia bus, jei „LKB Kronikos“ numerius pabandysiu perduoti „Draugo“ redakcijai. Tokiu būdu užsimezgė neakivaizdi pažintis su lietuvių dienraščiu „Draugas“. Esu dėkingas už tuometinę pagalbą. Dirbome tai pačiai Lietuvai ir Bažnyčiai.

Sveikinu šio gražaus Jubiliejaus proga dienraščio „Draugas“ redakciją, bendradarbius ir skaitytojus. Linkiu ilgus metus skleisti meilę Tėvynei ir ištikimybę tautinėms bei krikščioniškoms vertybėms.

Pagarbiai,
arkivyskupas Sigitas Tamkevičius

Gerb. „Draugo“ dienraščio Direktorių valdyba, vyr. redaktore, bendradarbiai, rėmėjai, broliai, seserys Kristuje:

Jau šimtas metų, kaip lietuviškas ir katalikiškas dienraštis „Draugas“ atranda savo namus mūsų namuose. Mes džiaugiamės ir didžiuojamės „Draugo“ dienraščio pasiekimais per tą šimtą metų. Ypatingai sovietinės okupacijos laikotarpiu ir kai Lietuva paskelbė savo nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d., „Draugas“ buvo tiesos ir laisvės balsas, atskleidžiantis Lietuvos ir lietuvių siekius tapti savarankiška valstybe.

Džiaugiamės ir didžiuojamės šia ypatinga „Draugo“ sukaktimi ne tik, kad būtų istorinis tęstinumas, graži tradicija, skirta tėvų ir senelių atminimui. Šis laikraštis yra visiems reikalingas, nes jis išlieka vienybės šaukliu lietuviams visame pasaulyje. Šio laikraščio dėka ir toliau galime vieni kitiems skleisti, priminti ir perteikti visas krikščioniškas ir tautines vertybes, susipažinti su mūsų parapijų, bendruomenių bei jaunimo veikla.

O ypač išlaikyti ir skiepyti lietuvišką žodį.

Telaimina Dievas Jūsų tolesnius darbus ir siekius!

Pagarbiai Kristuje,
Prelatas Edmundas Putrimas
Delegatūra iševijos lietuvių katalikų sielovadai

Garbingo 100-to metų jubiliejaus proga sveikiname „Draugo“ leidėjus, redakciją, administraciją ir bendradarbius. Vienintelis užsienio lietuvių dienraštis – jis mus informuoja, apšviečia, suvienija ir ištikimai Dievo ir Lietuvos garbei tarnauja.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba
Pirmininkas Vytautas Maciūnas

LIETUVIO IŠEIVIO DIENORAŠTIS SVETIMAME KRAŠTE

Prieš daugiau nei trejetą savaičių savo bendradarbiams ir rėmėjams pasiuntėme tris klausimus:

1) Kodėl Jūsų gyvenime yra vietos „Draugui“, arba kodėl esate dienraščio bendradarbis/skaitytojas/rėmėjas?

2) „Draugas“ po 100 metų? Koks jis?

3) Pastabos, kritika, palinkėjimai.

Kokių atsakymų sulaukėme, paskaitykite patys.

Redakcija

– Tvirta draugystė yra visada paremta dviem esminiais ramsčiais, tai ilgalaikė kelionė per gyvenimą už parankės ir viens kitam skirtu dėmesiu – pasidalinimu, nubarstytu staigmenėm, nebūtinai visada maloniom. Taip yra ir su „Draugu“. Jau beveik pripratus prie pastoviai apie mus žaibuojančių informacijos bangų greičio, vis tik kasdien siūlau daug nuosaikesniam „Draugui“ prisėsti šalia, nes jis man taip noriai pasakoja apie įvykius Lietuvoje, vietinį ir pasaulinį lietuvių gyvenimą, atneša dovanų iš meno, literatūros, kultūros aruodų, siūlo mintimis pasivaikščioti tarp vedamųjų ir kitų straipsnių eilučių. Jaučiu ryšį su lietuviais, kur jie begyventų. Ir taip jau kartu žengiamo į 70-ąjį dešimtmetį su ilgamečiu savo draugu – „Draugu“.

– Šimtą metų sulaukusius prietelius sveikiname su vainikais, pagarbiom jų gyvenimo apžvalgom, bet tuo pačiu nedrąsiai žvelgiame į realybės jiems suvaržytą ateitį. „Draugui“ ši sukaktis daug linksmesnė, nes galimybės šakojasi į tolimesnę ateitį. Matau „Draugą“ pusiau internetinį, nes tai bus daugiau prieinama jaunesnėms kartoms. Kita dalis skaitytojų, bent kuriam laikui, liks prie ranka pasiekiamo, ramiam namų kampelyje skaitomo „Draugo“. Nors „Draugas“ yra katalikiškos minties leidinys, numatau, kad teks pasukti daugiau ekumenine kryptim, nes mus skiriančios ir fizinio, ir dvasinio pasaulio sienos jau senokai byra. Vienakryptiškumas nėra ilgalaikė vertybė. Ateitis taip pat reikalaus, kad būtų įterptos šmaikščios naujovės, trumpi skyreliai, skirti su iPod skubančiam skaitytojui. Nusimato galimybė išleisti savaitinį skyrių anglų kalba, santrauką esminių savaitės lietuviško gyvenimo įvykių. Ar galima tikėtis anglų kalba rašančių bendradarbių? Galima manyti, kad ilgainiui nutrupės pasaulinių žinių skyrius, nes ta informacija jau ir dabar beveik kiekvienam prieinama vietinėje spaudoje. Svarbiausia „Draugo“ savybė turės būti prieinamumas besikeičiančioms ateities kartoms, nes be skaitytojo negali būti ir gyvuojančio leidinio.

– Ramutė Bartuškienė

– Esu dienraščio skaitytojas nuo pat jaunystės dienų – tai jau apie 50 metų. Tai visuomet buvo mano sąsaja su lietuvišku pasauliu.

– Pasiūlymas: susijungus su „Amerikos lietuviu“ išeiti dukart į savaitę.

– Rimas Česonis

– Atvykus gyventi į Ameriką, norėjosi priklausyti didesniam lietuviškų draugų būriui: skaityti čia jau anksčiau apsigyvenusių mintis ir išsakyti savo. Man visada atrodė, kad šiame visokiausių kalbų ir kultūrų „katilė“ išliksime lietuviais tik būdami vieningi, draugiški vieni kitiems, padedantys.

– Matau „Draugą“ išdidų ir linksmą. Šimtas metų – labai gražus jubiliejus! Taip pat matau „Draugą“ susirūpinusį – kaip neatsilikti nuo vis modernėjančių ir greitėjančių spausdinto žodžio kelionių pas skaitytoją.

– Linkiu „Draugui“ nenusiminti, nenuleisti rankų, o drąsiai keistis ir tobulėti, kad dienraštis koku nors pavidalu išliktų dar 100 metų visų Amerikos lietuvių tarpininku, draugu, patarėju, vienytoju. Sėkmės!

– Vitalija Dunčienė

– Juozas Gaila

– Atsakymas apie „Draugo“ vietą susideda bent iš dviejų dalių. Pirmą – tai mano lietuviškosios aplinkos Amerikoje informacinis akiratis. Kaip kad amerikietiškoji periodika nuolat informuoja apie įvykius bei gyvenimą amerikietišku masteliu, taip „Draugas“ man teikia duomenis apie JAV lietuvių. Tai svarbus „Draugo“ įnašas į mano lietuviškąją būseną. Antra, jau platesne prasme, čia tinka dramaturgo Arthur Miller pasakymas: „...geras laikraštis – tai visuomenė, besikalbanti su savimi“ (A good newspaper, I suppose, is a nation talking to itself). Ar ne įžvalgi periodikos charakterizacija? Štai, „Drauge“ irgi ryškus mūsų pačių visuomeninis klegesys: ir rimtas, ir paikas; ir apie save, ir apie kitus; ir apie istorijas, ir apie ateitį. Baliukuose šimtai kokteilinių ar net rimtesnių pokalbių neatstoja dviejų savaičių „Draugo“! Spėju, kad todėl „Draugas“ ypač reikalingas šiandien jau vyresnio amžiaus kartai, nuolat nebebaliuojančiai ir daug nuosekliau sekančiai mirties pranešimus. Gal todėl jaunesnieji „Draugo“ neprenumeruoja?

– „Draugas“ po 100 metų visų pirma atspindi mūsų visuomeninį pajėgumą šimtmečiais, ne tik dešimtmečiais, spaudos/informacijos darbą vykdyti besikeičiančiomis sąlygomis. Juk kaip tik dabar Lietuvos vardui sukanka tūkstantis metų, o „Draugui“ šimtas – nieko sau sugretinimas, nors ir atsitiktinis! Savo esme tas pajėgumas skatina, nors lengvų dienų ateityje nelaiduoja. Reikėjo ir tebereikia nuolat ieškoti ko nors „kitaip“. Šiandien „Draugo“ įrodytas pajėgumas ypač glaudžiai siejasi su besikeičiančia spausdinto žodžio ekonomika ir skaitytojų demografija, jų skonių.

– Trafaretinių sveikinimų ar linkėjimų čia nereikia, o gimtadienių metu kritikai irgi ne laikas. Tad vienas linkėjimas būtų toks: panašiai, kaip kultūrinėmis temomis leidžiamas šeštadieninis priedas, siūlau sykį per savaitę arba ne rečiau kaip sykį per dvi savaites vieną numerį skirti daugiausia visuomeninėms temoms. Ten galėtų būti dabartinių „Nuomonių“ medžiaga, ypatingesnis vedamasis, kelios trumpos, bet taiklios apžvalgėlės, kas reikšmingesni lietuvių pastebėta per paskutinį mėnesį, reguliariai spausdinami organizacijų skyreliai ir pan. Toks numeris (ne atskiras priedas, bet tik tokiai medžiagai sutelkto numerio didelė dalis) būtų lyg savaitraštis papildomas dienraštyje. Jis gal net varžytųsi su savaitiniu „Amerikos lietuviu“...

Atsimenate, gal prieš penkmetį „Drauge“ buvo pradėjęs rodytis šviežumu dvelkiantis „Bičiulystės“ skyrius, gaila, greit nustojęs eiti?

– Antanas Dundzila

– Su „Draugu“ susipažinau Vokietijoje, DP stovykloje, 1950 metais, veik besibaigiant emigracijai. Po kelis numerius atsiųsdavo draugai iš Amerikos, beveik taip pat, kaip Amerikos paštas dabar. Atvykęs į JAV užsisakiau „Draugą“, o kai tarnavau kariuomenėje, atsiųsdavo tėvai. Ir skaitydavau jį, nežiūrint, kokiose pasaulio mariose mūsų desantinis laivas plūduriuodavo. Nesiskyrė mano tėvai iki mirties su juo, nesiskirsiu ir aš.

Nebuvau rašto žmogus, bet pradėjau rašinėti ne iš malonumo, o reikalo verčiamas. Bedirbant Lietuvių Bendruomenėje, o ypač Krašto valdyboje, nebuvo galima nerašyti. Juk reikėjo visuomenę informuoti apie LB Krašto valdybos veiklą, siekiant finansinės talkos ruošiant Dainų, Šokių šventes, Kultūros kūrybos simpoziumus, Jaunimo kongresus, šeštadienines mokyklas, demonstracijas prieš okupantus ir t.t. „Draugas“ nebuvo vienintelis laikraštis, nebuvo jis nė vienintelis dienraštis, bet jo durys buvo plačiausiai atidarytos visiems Lietuvių Bendruomenės darbams. Be jo ir Lietuvių Fondas nebūtų augęs ir stiprėjęs.

– Nepasakyčiau, kad „Draugas“ labai pasikeitė nuo mano susipažinimo su juo. Tikrai šiandien daug laisvesnis (rašantiesiems) nei praeity, bet šiandieną mažiau intrigų, mažiau ideologinių nesutarimų Amerikos lietuvių gyvenime, tarp kurių jam tekdavo laviruoti. Bet tuo pačiu – mažiau rašančių ir vis mažiau jį prenumeruojančių. Jei amerikiečių laikraščius retina įsigalėjęs internetas, tai „Draugo“ prenumeratorius ne tik internetas, bet ir jų mirtys. Reikia tikėtis, kad „Draugo“ leidėjai bus įžvalgūs ir laipsniškai visiškai pereis į internetą.

– „Draugą“ į rankas pirmą kartą paėmiau vos keletą dienų spėjęs pagyventi Amerikoje. Skaičiau viską, įskaitant reklamas ir daktaro A. Račkaus sveikatos patarimus. Buvau tada gimnazistinio amžiaus, tad viskas buvo įdomu. Vietomis stebino kalbos terminai, neįprasti išsireiškimai, skelbimuose vartojami angliški žodžiai su lietuviškomis galūnėmis. Metams slenkant, „Draugas“ tapo laukiamu svečiu mano sukurtoje lietuviškoje šeimoje ir didžiuoju talkininku, šeimos nariams įvairiai besireiškiant lietuvių veikloje. Didžiuojuos, kad mūsų duktė Gintarė jau daugelį metų yra „Draugo“ prenumeratorė. Maloniai nuteikia, kai ji su mumis savo nuomone pasidalina „Drauge“ paliestais specifiniais klausimais.

– Akimis permetu internetiniame „Drauge“ išspausdintus kai kuriuos straipsnius, telkinių korespondencijas, mirties pranešimus, tačiau atidžiam skaitymui laukiu pašto pristatomo „Draugo“. Paskutiniaisiais mėnesiais „Draugas“ pasiekia per dvi ar tris dienas, nors ir pasitaiko viena kita pašte užsigulėjusi „Draugo“ laida. Žinodamas, kad tobulumui nėra ribos, „Draugą“ laikau geru, pakankamai gerai išsivijus lietuvių informuojančiu dienraščiu. „Kultūrinis priedas“ – maloni atgaiva skaitytojui.

Nukelta į 10 psl.

„Mes darom trupučiuką daugiau, nei galim“

Pokalbis su 15 metų „Drauge“ išdirbusia vyr. redaktore Danute Bindokiene

Atrodytų, laikraštis gyvena tik dabartimi — čia ir dabar. Tačiau kartais atsigręžiama ir į praeitį. Tuomet įvertinamas nueitas kelias, kuriame ypač svarbų vaidmenį vadina redaktoriai — lyg maratono bėgikai vienas kitam perdavinėjantys lazdelę ir bėgantys toliau. Apie jungtis, perimamumą, darbą „Drauge“, jo dabartį ir ateitį kalbėjome su neseniai redakcijoje apsilankiusia buvusia dienraščio vyr. redaktore, pirmąja moterimi šiose pareigose, išdirbusia 15 metų, **Danute Bindokiene**.

D. Bindokienė, kuri, kaip ji pati sako, pradėjo „Drauge“ maišytis nuo 1972 metų, nebuvo įprasta grandis šimtametėje dienraščio istorijoje — pirmą kartą „Draugui“ ėmė vadovauti moteris. Tuo metu, išskyrus korektore, dirbo vien vyrija. „Buvau pirmoji moteris, kuri formaliai atsisėdo į kurio nors redaktoriaus kėdę: Aloyzo Barono, Česlovo Grincevičiaus ar Broniaus Kviklio, — teigia buvusi „Draugo“ vyr. redaktorė. — Kai jie vasarą, birželio pradžioje, eidavo atostogų, aš iki rugpjūčio galo ‘Drauge’ maišydavausi.”

Į dienraštį D. Bindokienę įtraukė tuometinis vyr. redaktorius, kun. Pranas Garšva, kuris ją pažinojo nuo jaunų dienų, buvo pažįstamas su jos tėvais, žinojo, kad buvo susijusi su „Laiškais lietuviams“, rašė į „Ateitį“ ir pan. D. Bindokienė prisiminė, kaip redaktoriai bandė ją užsiauginti ar prisijaukinti ir vis sakydavo: „Nu, mergina, — nors buvau jau ištėkėjusi, — tu kada nors perimsi mūsų darbą.“ Į tai ji atsakydavusi: „Jokiu būdu. Niekad.“ Bet, kaip sako priešodis, niekad nesakė „niekad“.

Pirmoji proga pastoviai dirbti dienraštyje pasitaikė B. Kvikliui išėjus į pensiją — kun. Garšva kvietė D. Bindokienę užimti jo vietą. Tačiau neatsiradus kam prižiūrėti jauniausiojo sūnaus, ji atsisakė. „Žinoma, Garšva dėl to su manimi nešnekėjo kokią pusę metų“, — juokavo vyr. redaktorė. Ji iki šiol kunigą prisimena kaip nepaprastai užsispyrusį, savo nuomonės niekada nekeitusį, bet fantastišką redaktorių.

Taip viskas ir liko. Iki 1992 metų. Metų, kai kun. Garšva susirgo. Tais metais prieš Velykas D. Bindokienei paskambino Marija Remienė ir paklausė, ar ši nesutiktų būti „Draugo“ redaktore. Kun. Garšva, sužinojęs apie skambutį, vieną dieną „Drauge“ susitikęs D. Bindokienę davė žinoti, jog jis viską žino. D. Bindokienė tuomet kunigui atsakiusi, kad jei jis viską žino, tada žino ir jos atsakymą M. Remienei — kad kol pats kun. Garšva jos nepakvies, tol ji neisianti dirbti.

Praėjo kelios savaitės. Birželio mėnesį D. Bindokienei paskambino jau pats „Draugo“ vyr. redaktorius ir paprašė užėiti į redakciją. „Susitikus jis be jokių įžangų paklausė, kada galėčiau pradėti dirbti, — pasakojo D. Bindokienė. — Sakau, birželio 22 d. Kodėl? Tą dieną į spaustuvę atiduodu Dainų šventės leidinį, kurį ruošiau. Taip ir buvo — 22 dieną prisistačiau

ir pradėjau redaktoriauti.”

Būsima dienraščio vyr. redaktorė iš pradžių tikrai nežinojo, kodėl ji „Drauge“ yra. Kol vieną dieną kun. Garšva jos tiesiai nepaklausė: „Ar žinai, kodėl tu čia pasamdyta?“ Ir atsakė: „Tu užimsi mano vietą.“ Kun. Garšva su D. Bindokiene planavo kartu padirbti iki kitų metų gegužės, o tuomet jau išeiti į pensiją. „Galvoju, kur dar gegužė, išmoksiu, ir viskas bus gerai,“ — pasakojo D. Bindokienė. Kun. Garšva „Drauge“ išdirbo iki rugpjūčio vidurio, tada išėjo ir jau negrįžo. „Taip ir paliko mane — sausiai. Du straipsniai ant sienos kabo, aš nulekiu į vienuolyną paklausti, ką man toliau daryt, o man atsakė, tu redaktorė, daryk, ką nori.”

Kol kun. Garšva buvo gyvas, t. y. iki 1993 m. sausio 24 d., D. Bindokienė iš pagarbos kunigui atsisakė, kad būtų paskelbta, jog ji yra vyr. „Draugo“ redaktorė. Tą patį vakarą, kai Garšva buvo pašarvotas Jaunimo centre, susirinko „Draugo“ direktorių taryba ir jau rytojaus dieną oficialiai pranešė, jog vyr. redaktorė yra D. Bindokienė.

D. Bindokienė prisimena, kad žmonės buvo labai geri ir ją priėmė išskėstomis rankomis, tuoj pat atsirado naujų bendradarbių. „Man labai lengvai atleisdavo klaidas, tik visi lėkdavo pažiūrėti, kas ta per redaktorė.“ Vieną kartą naujos vyr. redaktorės atėjo pamatyti žydų kilmės verslininkas, kailių prekiautojas Bernšteinas. Užėjęs pasakė: „Tai atėjau pažiūrėti, kas ta nauja redaktorė...“ D. Bindokienė atsistojo, apsisuko ir pasiūlė: „Žiūrėkit.”

Tačiau buvo ir tokių, kurie naują, nepatyrusią vyr. redaktorę bandė valdyti, arba, kaip pati D. Bindokienė sakė, patampyti už virvutės. „Kai kurios srovės mėgino kontroliuoti, įsakinėti, ką spausdinti ir ką ne. Aš žinojau, kas dienraščiui priimtina, buvau su juo gerai susipažinusi, — sakė buvusi vyr. redaktorė. — Pasirodė, kad esu tokia pat užsispyrusi, kaip ir kun. Garšva. Įsispyriau kojomis į grindis ir sakiau ‘Ne’.”

Būdama redaktore D. Bindokienė mėgino įtraukti pirmosios bangos inteligentus — tiek skaitytojus, tiek bendradarbius, nežiūrint prastos jų lietuvių kalbos. Ji net pati įstojo į Lietuvos vyčius, kad toje organizacijoje būtų savas žmogus.

Noras suartinti dvi emigracijos bangas, bent šiek tiek užpildyti atsiradusią spragą tarp bangų, vyr. redaktorė skatino rinktis ir atitinkamą sektiną pavyzdį. Tai nebuvo kun. Garšva, o Leonardas Šimutis, dirbęs prieš kun. Garšvą ir kun. Viktorą Rimšeljį. Pasak D. Bindokienės, apie L. Šimutį turbūt niekas, kas jį pažinojo, negalėtų pasakyti jokio blogo žodžio. Jis buvo labai įsijungęs į lietuvišką veiklą, buvo nepaprastai tolerantiškas žmogus — L. Šimučio nuomone, jei esi lietuvis, esi priimtinas. „Aš galvojau, kad jei galėčiau nors maža dalimi būti tokia, kaip Šimutis, tai jausčiausi, kad savo atlikau”, —

Danutė Bindokienė
Jono Kuprio nuotr.

sakė „Draugo“ vyr. redaktorė. Beje, vienas iš didžiausių D. Bindokienės rėmėjų buvo L. Šimučio sūnus, muzikas, profesorius L. Šimutis jaunesnysis. Jis, šalia Marijos ir Antano Rudžių ir kitų, suteikė D. Bindokienei galimybę palaikyti ryšį su pirmabangiais.

Viena, bet ne vienintelė, D. Bindokienės stiprybių buvo vedamieji, nors iš pradžių ši žurnalistikos žanrą jai ir reikėjo prisijaukinti. Ji prisiminė, kaip atėjus į „Draugą“ ir kun. Garšvai paklausus, ką ji norėtų daryti, atsakė: „Duokite viską, ką norite, tik ne pirmą puslapį.“ Bet pirmosios savaitės gale jai buvo pranešta, kad Aldona Zailskaitė išeina atostogų ir ne kas kitas, bet ji turės redaguoti pirmąjį puslapį. Tuo metu nebuvo naujienų agentūrų, nebuvo internetinių žinių, antrame redakcijos aukšte net nebuvo nė vieno kompiuterio, tik viena rašomoji elektrinė mašinėlė ant D. Bindokienės stalo. Tad nieko kito neliko, kaip tik sekti žinias per TV, radiją. Nors tas dvi savaites D. Bindokienė išskentėjo, tačiau savo darbą padarė.

„Politika yra įdomus sutvėrimas, nepastovus, — sako D. Bindokienė. — Tai dienos įvykiai. Jei dirbi laikraštyje, kaip gali nerašyti ar nesidomėti, kas vyksta kiekvieną dieną?“ Pačioje pradžioje D. Bindokienė buvo prisikalbinusi dešimt žmonių, padėjusių rašyti vedamuosius. Bet atsitiko taip, kad kai reikėjo laikraštį maketuoti, staiga sužinodavo, jog laukto vedamojo nebus. Tad reikėjo greitai kažką parašyti. Kai tai ėmė darytis pastoviu reiškiniu, vyr. redaktorė nusprendė vedamuosius rašyti viena. Jos teigimu, ilgainiui kiekvieną dieną parašyti vedamąjį pasidarė visai nesunku — „Paimi ir padarai, kaip ir visa kita,“ — sakė pašnekovė.

Bet didžiausia D. Bindokienės meilė buvo „Kultūrinis priedas“. 1998 metais perėmusi „Kultūrinio priedo“ vadeles iš redaktorės Aušrelės Liulevičienės, o vėliau ir iš neilgai tas pareigas ėjusio kun. dr. Kęstučio Trimako ir nesuradus tinkamos pamainos, D. Bindokienė priedo redaktore iš-

dirbo ne vienerius metus. Ji netruko susirasti bendradarbių tiek Lietuvoje, tiek ir čia, išeivijoje. „Buvo fantastiškai malonu, — sakė ji, — kadangi priedas buvo arčiau mano žanro nei vedamieji politinėmis temomis.“ D. Bindokienės vertinimu, priedas nebuvo blogas, ji negaudavo jokių nusiskundimų, net ir Lietuvoje buvo gerai apie jį atsiliepiama.

Per tuos 15 metų vyr. redaktorė matė visko — iš rašomųjų mašinelių pereita prie kompiuterių, dienraštis pasidarė mažesnis, bet, kaip prisimena D. Bindokienė, niekas dėl to nesisiskundė, atvirkščiai, vienas skaitytojas net padėjo už šeimos suvienijimą — dabar jis „Draugą“ galėjo skaityti ir lovoje, šalia žmonos.

Paklausta apie „Draugo“ ateitį, buvusi dienraščio vyr. redaktorė prisipažino, jog tai labai sudėtingas klausimas. Jos nuomone, visas „Draugas“ internete nėra atsakymas arba bent jau tokiai išėičiai dar ne laikas. D. Bindokienė įsitikinusi, jog dienraštis gyvuos tol, kol išliks vyresnioji karta, ir ne vien tie senieji, bet ir jos karta ir dar šiek tiek jaunesni. Nes jie yra daugiau popieriniai žmonės.

„Nemanau, kad dar įmanoma į ‘Draugą’ ką nors pridėti ar iš jo atimti, kad jis būtų patrauklesnis jaunesniems žmonėms, — sakė D. Bindokienė. — Paimkime kitus lietuviškus laikraščius. Kai kurie iš jų yra taip žemai kritę turinio atžvilgiu, kad beveik net šlykštu paimti juos į rankas.“ Todėl, pašnekovės nuomone, tokia spauda irgi nėra atsakymas.

D. Bindokienė įsitikinusi, jog lietuviško dienraščio stiprybė yra telkiniai, reikėtų daugiau dėmesio kreipti į mokyklas, šeimas, šeimų šventes, jaunimo organizacijų, Studentų sąjungos veiklą. Ji pagyrė dabartinį „Sveikatos“ skyrelį, „Spyglius ir dyglius II“, pageidavo dažniau matyti Aurelijos Tamošiūnaitės vedamąjį skyrelį „Kaip kalbame ir rašome“. Išsakė pageidavimą matyti daugiau laiškų, kurių autoriai būtų ne tie patys pastovūs skaitytojai.

Žinoma, pripažino ji, viskam reikia laiko ir bendradarbių. „Šiuo metu dirbate tik trise, nors turite gerą komandą. Ne visada man pavykdavo tokią gerą kolektyvą turėti. Buvo laikų, kad jei norėjai įvesti kokią nors naują, vienintelis žmogus, kuris galėjo tai padaryti, buvo vyr. redaktorė“, — prisiminė D. Bindokienė.

Jos nuomone, „Draugas“, toks, koks dabar yra, yra nepalyginamai geresnis už „Chicago Tribune“, o „Sun Times“ net silkėms vynioti netinka. Buvusi vyr. redaktorė pasiūlydama „Draugą“ išlaikomu tęstinumu. Pasak jos, pasikeitimai turi ateiti pamažiukais. „Kiekvieną akmenuką reikia pakelti ir pažiūrėti, ką galėčiau padaryti. Mes darom trupučiuką daugiau, nei galim“, — įsitikinusi ilgametė dienraščio vyr. redaktorė.

Kalbino
Dalia Cidzikaitė

Vilnius, liepos 10 d. (BNS) – Per pirmąsias Valdovų rūmų atvirų durų dienas juose apsilankė daugiau nei 2 tūkst. žmonių. Visos ekskursijos iki pat liepos 26 dienos jau išgraibstytos. Visas viešnagių Valdovų rūmuose laikas buvo užsakytas dar likus dviem savaitėms iki iškilmingo jų atidarymo. Nudžiuginta visuomenės susidomėjimo rūmų vadovybė žada ekskursijų laiką pratęsti savaite. Jei tai pavyktų, statinio vartai lankytojams būtų atviri iki rugpjūčio pradžios. Gidai rūmuose dirba kasdien nuo 11 v. r. iki 6 v. v., taip pat ir savaitgaliais.

Gedimino Savickio (ELTA) nuotr.

Bus dalijamos ir „Ruso kortos“

Vilnius, liepos 10 d. (BNS) – Nevyriausybė Rusijos organizacija fondas „Rusai“ užsienio šalių pilietybę turintiems tautiečiams dalins „Ruso kortas“.

Fondo prezidento Leonid Šeršnev teigimu, „Ruso korta“ yra dokumentas „patvirtinantis savanoriškai prisimtus išpareigojimus Rusijos valstybei ir visuomenei dėl pareigų tėvynainiams rusams vykdymo“, pranešė Rusijos naujienų svetainė regnum.ru.

Skelbiama, kad pirmiausia tokios kortos bus išduodamos Baltijos šalių, Ukrainos, Moldovos ir Kazachstano piliečiams. Pasak L. Šeršnev, būtina imtis priemonių, kad už Rusijos ribų gyvenantys apie 30 mln. rusų išsaugotų ryšį su istorine tėvyne, būtų palaikomi ir ginami.

Manoma, kad kortų savininkai galės naudotis kai kuriomis, taip pat ir ekonominėmis, lengvatomis. Tačiau, kaip teigė fondo prezidentas,

Rusijoje išlieka klausimas dėl teisinio pagrindo, nes įstatymas dėl „Ruso kortos“ kol kas nėra priimtas. Todėl dabar dokumentas yra labiau simbolinis.

„Ruso kortą“ šiuo metu gali gauti asmenys, sulaukę 16 metų. Ketvirtadienį pirmosios „Ruso kortos“ buvo įteiktos keliems „artimojo užsienio“ atstovams.

Regnum.ru pažymi, kad panašūs dokumentai jau yra naudojami, pavyzdžiui „Lenko korta“. Vilniaus krašte nemažai čia gyvenančių lenkų tautybės žmonių, tarp jų ir buvęs Seimo, būsimas europarlamento narys Valdemaras Tomaševskis bei Seimo narys Michalas Mackevičius, turi „Lenko kortą“.

„Lenko kortą“ gauna asmenys, kurie raštu pareiškia savo valią priklaudyti lenkų tautai, galintys įrodyti, kad bent vienas iš tėvų, senelių, prosenelių buvo lenkų tautybės arba turėjo Lenkijos pilietybę.

Rusija grasina laikyti raketas Kaliningrade

L'Aquila, liepos 10 d. (AFP/„Interfax“/BNS). – Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev penktadienį vėl pagrasino, jog Kaliningrado srityje bus įrengtos rusų raketos, jeigu Washington sieks įgyvendinti priešraketinės gynybos (PRG) plėtros Europoje planus.

„Jeigu mums nepavyks susitarti šiuo (raketinio skydo) klausimu, pasekmės jums žinomos“, – sakė jis žurnalistams po G-8 grupės valstybių vadovų susitikimo Italijoje.

Lapkritį D. Medvedev pareiškė, kad Maskva, atsakydama į Washington PRG įrengimą Lenkijoje ir Če-

kijoje, įrengs Kaliningrado srityje raketų kompleksus „Iskander“, kurių veikimo spindulys yra 300 km.

2008-aisiais Lenkija ir Čekija pasirašė su tuometinio JAV prezidento George W. Bush administracija pirmos sutartis įrengti raketų aikšteles Lenkijoje ir ir radiolokacinę stotį Čekijoje.

G. W. Bush įpėdinis Barack Obama nurodė atitinkamoms tarnyboms peržiūrėti šį prieštarą vertinamą sumanymą, bet tuo pačiu metu pareiškė, kad Washington tęs skydo įrengimo darbus tol, kol bus raketų puolimo grėsmė iš Irano.

Lietuvos sporto žurnalistų federacija Kačerginėje sportinėse rungtyse paminėjo Sporto žurnalistų dieną.

LSZF/Eltos nuotr.

NATO turi parengti gynybos planą Baltijos šalims

London, liepos 10 d. (Reuters/ELTA) – NATO turi užtikrinti saugumą aljanso narėms iš Rytų Europos, kurios baiminasi galimo puolimo iš Rusijos. Reikia sudaryti gynybos planus Baltijos šalims ir jose rengti karines pratybas, penktadienį teigė Didžiosios Britanijos įstatymų leidėjai.

Kai kurios iš Rusijos kaimynių yra pagrįstai susirūpinusios dėl galimų Rusijos karinių veiksmų prieš jas po pernai kilusio karo tarp Rusijos ir Gruzijos, teigiama britų parlamento Gynybos komiteto ataskaitoje.

NATO turi užtikrinti Baltijos šalis, sudarydama „nenumatytų puo-

limo atvejų planus, kuriuose būtų nurodomas NATO atsakas tokioms atvejais“.

„Be to, NATO turi būti pastebima Baltijos šalyse, toliau vykdyti oro erdvės kontrolę bei rengti regione karines pratybas“, – tvirtina komiteto nariai.

Ši ataskaita atkartoja kadenciją baigiančio NATO generalinio sekretoriaus Jaap de Hoop Scheffer komentarus antradienį, jog NATO turi užtikrinti naujas nares, kad jos bus apsaugotos. Lietuva, Latvija ir Estija NATO narėmis tapo 2004 metais.

Susitarta dėl elektros tilto į Švediją

Vilnius, liepos 10 d. (Bernardinai.lt) – Lietuva, Latvija ir Švedija ketvirtadienį pasirašė memorandumą dėl „NordBalt“ – elektros tilto, sujungiančio Baltijos ir Šiaurės šalių elektros energijos rinkas. Memorandumą, įtvirtindamos siekį įgyvendinti projektą, pasirašė Centrinė projektų valdymo agentūra (CPVA), susivienijimo su „Lietuvos energija“ vardu, Latvijos bendrovė „Latvenergo“ ir Švedijos įmonė „Svenska Kraftnat“.

„Pagrindinis supratimo memorandumo tikslas – trys šalys sutaria dėl bendro darbo kartu, įgyvendinant elektros jungties projektą bei sujungiant Baltijos ir Šiaurės šalių elektros rinką. Beje, dėl šios priežasties

keičiamas ir projekto pavadinimas: „SwedLit“ tampa „NordBalt“, – sakė energetikos ministras Arvydas Sekmokas.

Pasak jo, dokumente numatyta, kad projektą sudarys dvi dalys: elektros jungties statyba ir Latvijos vidaus tinklų stiprinimas. „Latvenergo“ pasirašytu dokumentu išpareigoja sustiprinti Vakarų Latvijos elektros tinklus.

Projektą, kurio pirminė vertė yra 516–738 mln. eurų, rems Lietuva, Latvija, Švedija ir Europos Sąjunga, numaciusi skirti 175 mln. eurų. Iki liepos 15 d. Europos Komisijai bus pateiktos paraiškos šio projekto finansavimui gauti.

Vyriausybė tarė tūkstantį „ačiū“ Tūkstantmečio prezidentui

Kadenciją baigiantis prezidentas Valdas Adamkus atsisveikino su Andriaus Kubiliaus vadovaujama Vyriausybe.

Dainiaus Labučio (ELTA) nuotr.

Vilnius, liepos 10 d. (ELTA) – Vyriausybė atsisveikino su kadenciją baigiančiu prezidentu Valdu Adamkumi. Ministrų kabinetas tarė tūkstantį „ačiū“ Tūkstantmečio prezidentui.

Į neeilinį Vyriausybės posėdį paskutiniąją savo darbo dieną V. Adamkus atvyko pakilios nuotaikos. Anot prezidento, šioje Vyriausybės salėje per dešimt metų jam tenka lankytis antrą kartą. Ministrai šalies vadovui negailėjo šiltų žodžių ir dėkojo už pagalbą. Vyriausybės vardu jos vadovas V. Adamkui įteikė suvenyrinę pirmadienį Vingio parke atidengtos Tado Gutausko „Vienybės medžio“ skulptūrą. Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė – puokštę rožių.

„Dar sykį sakau jums paprastą žodį ‘ačiū’. (...) Labai paprastais žodžiais jums padėkodami norime pasakyti Jo Ekscelencijai Valdui Adamkui, Lietuvos Respublikos prezidentui, didžiūdamiesi bendru darbu vardan tos Lietuvos: Tūkstantmečio prezidentui – tūkstantis ‘ačiū’, – sakė A. Kubilius.

Savo ruožtu prezidentas Vyriausybei linkėjo energijos, ryžto išbrendant iš sunkmečio. V. Adamkus pabrėžė, kad turėjo progą dirbti su įvairiomis Vyriausybėmis ir pasidžiaugė, kad jos visos įnešė savo indėlį, jog Lietuva šiandien yra tokia, kokią matome.

„Prieš jūsų akis sunkiai išsprendžiami reikalai, problemos, bet godžia, kad tai yra ne Vyriausybės ir ne Lietuvos problema. Tą klausimą visuotinai bando spręsti visas pasaulis ir nesame paskutiniai, atsilikę dėl savo nesugebėjimų ar nepajėgumų. Dėkoju šiai Vyriausybei už ryžtą, nors kartais per daug drąsiai bandote palenkti tuos reikalus. Galbūt reikėtų ieškoti švelnesnių kelių“, – kalbėjo V. Adamkus.

V. Adamkus sakė netariantis „sudi“, o tariantis „iki pasimatymo“ bei pažadėjo dalyvauti visuomeniniame gyvenime, „reaguoti į iškilusias problemas“. Pirmąją rugpjūčio savaitę V. Adamkus su žmona Alma ketina vykti ilsėtis į Nidą.

PLB XIII seimas – pirmosios dienos blynas neprisvilo

Liepos 8–10 d. Vilniuje susirinko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XIII seimas. „Draugo“ skaitytojams siūlome vieną iš žvilgsnių į pirmąją seimo dieną ir priimtus sprendimus.

**Andrius Navickas
Bernardinai.lt**

Tiksliai suskaičiuoti, kiek už Lietuvos ribų gyvena lietuvių, praktiškai neįmanoma. Įvairių įstaigų pateikiami duomenys, kiek žmonių iš Lietuvos svetur išvyko ieškoti geresnio gyvenimo vien per pastaruosius penkerius metus, labai skiriasi. Toli gražu ne visi naujieji emigrantai dairosi į vietines lietuvių bendruomenes. Dažniausiai, ypač pirmaisiais emigracijos metais, visas dėmesys skiriamas materialiniam ištvirtinimui.

Kukliausiais apskaičiavimais, už Lietuvos ribų gyvena kiek daugiau nei pusantro milijono lietuvių. Tačiau tikėtina, kad tikrasis skaičius siekia net apie 2 milijonus. Taigi, ne Lietuvoje gyvena apie trečdali tautos ir, panašu, šis santykis vis didėja užsienio lietuvių naudai.

Pirmosios Nepriklausomos Lietuvos metu lietuvių emigrantų skaičius buvo keliasdešimt kartų mažesnis. Ir vis dėlto tiek tuometinė Lietuvos valdžia, tiek iškiliausi intelektualai buvo įsitikinę, jog užsienyje gyvenantys lietuviai yra labai svarbus potencialas, nuo kurio nemaža dalimi priklauso Lietuvos stiprybė. O kaip yra šiandien? Prie šio klausimo dar grįšiu – Lietuvos valdžios požiūris į užsienyje gyvenančius lietuvius yra labai svarbi tema. Kadangi Vilniuje toks svarbus įvykis – kaip Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XIII seimas.

Ar reikia Lietuvai lietuvių?

Trečią dieną Vilniuje posėdžiauti pradėjo tikrai labai svarbi mūsų tautai organizacija, kurios reikšmė, panašu, artimiausiu metu turėtų tik didėti. Jei tik PLB pavyks kūrybingai ir harmoningai apjungti labai skirtingoje politinėje, socialinėje ir kultūrinėje aplinkoje gyvenančių lietuvių interesus ir neįsivelti į kartų konfliktą pačios organizacijos viduje. Pažvelgus į PLB seimo dalyvius, į akis krenta ryškus skirtumas tarp veržlaus jaunimo, turinčio daug idėjų, energijos, bet mažai bendruomeninio veikimo patirties, ir pagyvenusių žmonių, visą gyvenimą paaukojusių savo Tėvynės gerovei ir jaučiančių moralinę teisę reikalauti, kad jų balsą išgirstų taip pat ir Lietuvos valdžia. Veržlumas ir išmintis gali tapti puikiu lydiniu. Aišku, galimas ir daug liūdnesnis scenarijus, kai „veteranai“ ir „geltonsnapiai“ neberanda bendros kalbos ir nustoja tarpusavyje diskutuoti.

Teisę dalyvauti PLB XIII seime turėjo 183 delegatai. Prasidėjus pirmajam posėdžiui paaiškėjo, jog prisiregistravo 136, t. y. daugiau nei pusė. Pagal PLB seimo Konstituciją, tai reiškia, kad susirinkimas teisėtas ir gali visavertiškai dirbti.

Sveikinimo kalbas susirinkusiems pasakė naujai išrinktoji prezidentė Dalia Grybauskaitė, taip pat Seimo pirmininkas Arūnas Valinskas ir užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas. Išrinktąją prezidentę Dalią Grybauskaitę PLB seimas sutiko plojimais. Šios politikės, kuriai

tikrai pakanka rūpesčių prieš inauguraciją, apsilankymas renginyje tikrai pamalonino susirinkusiuosius.

Po mandagių reveransų susirinkusiems, politikai išskubėjo spręsti svarbesnių klausimų. Deja, Lietuvos politikus užsienio lietuvių diskusijos, panašu, pradeda dominti tik artėjant eiliniams rinkimams. Tik krikščionis demokratas Paulius Saudargas klausėsi PLB seimo eigos. Kitus LR Seimo narius galima buvo pamatyti nebent pro praviras Konferencijos salės duris.

Lietuvos valdžios keičiasi, o kiek atsainus požiūris į užsienio lietuvius išlieka. Kažkodėl nenorima suprasti, jog PLB nėra įkyrus prašytojas, kuris vis kažko prašo dėl savęs, bet veikiau labai svarbus dialogo partneris, kurio sukaupta patirtis galėtų labai praversti taip pat ir dabartiniu ekonominiu sunkmečiu.

Komisija su daug klausukų

Po Seimo rinkimų susiformavus naujai Vyriausybei Lietuvoje, pradėta keisti institucijas, per kurias bendradarbiaujama su PLB. Užsienio lietuviai jau seniai kalbėjo apie Tautinių mažumų ir išeivijos departamento pertvarkymą. Tikrai nėra normalu, kai tautinių mažumų ir užsienio lietuvių reikalai sprendžiami toje pačioje įstaigoje. Deja, pradėta pertvarka PLB tenkina tik iš dalies. Nors siekta, jog būtų sukurtas atskiras Užsienio lietuvių reikalų departamentas prie Vyriausybės, tačiau Lietuvos valdžia nusprendė TMID'o funkcijas perduoti Užsienio reikalų ministerijai, o prie Vyriausybės sukurti Užsienio lietuvių reikalų komisiją (ULRK) kuriai vadovauja premjeras. Pusę šios komisijos narių deleguoja LR Vyriausybė, kitą pusę – PLB.

PLB seime kilo karštos diskusijos dėl to, jog PLB atstovus į komisiją išrinko PLB valdyba, be išsamesnių konsultacijų su visais kraštais. PLB valdybos pirmininkė Regina Narušienė teigė, jog valdybai teko labai greitai apsispręsti, nes LR Vyriausybė atstovus reikalavo pateikti per trumpą laiką. Į šį paaiškinimą atsakyta, jog nėra normalu, kai politikai kelia tokius reikalavimus, spaudžia PLB. Esą tai tik parodo, jog į PLB žvelgiama kaip į nelygiavertį partnerį.

R. Narušienė sutiko, kad ateityje būtina sukurti taisyklės, kaip būtų atrenkami PLB atstovai į ULRK. Kita vertus, ji teigė, jog komisijos veikla ir perspektyvos tiek neapibrėžtos, jog šiandien dar nėra prasminga aiškintis, kas geriausiai galėtų joje atstovauti PLB interesams. Pasak R. Narušienės, kai bent kiek paaiškės komisijos darbo pobūdis, bus priimti jos nuostatai, tada bus galima grįžti prie šio klausimo ir PLB. Dabar esą nėra garantijų, ar komisija išliks, jei, pavyzdžiui, pasikeis ministras pirmininkas.

PLB misija ir lietuviybės puoselėjimas užsienyje

„Dvigubos pilietybės ir santykių su Lietuvos valdžia kūrimo klausimai labai svarbūs, tačiau yra ir daugiau klausimų, kuriuos šiandien turime kelti. Pavyzdžiui, jau dabar akivaizdu, kad mažės Lietuvos Vyriausybės parama užsienio lietuvių bendruomenėms – kaip veiksime naujomis sąlygomis? Solidarumo mokesčio vargu

Liepos 8–10 d. Vilniuje posėdžiavo PLB XIII seimas.

Jono Urbono nuotr.

ar pakaks. Kaip užsitikrinti finansinį pagrindą?” – susirinkusiųjų klausė Leonas Narbutis. Pasak jo, prieš trejus metus patvirtintos labai gražios PLB misija ir vizija. Neginčytinai svarbu išlaikyti ir ugdyti lietuviybės dvasią, tačiau nepakanka vien apie tai kalbėti, bet reikia galvoti apie konkrečias įgyvendinimo priemones, įvertinti aplinkybes, kuriomis teks veikti.

Kiek gaila, kad dėl laiko stokos diskusija šia kryptimi nebuvo išplėto-ta.

Demokratijos žiedai ir spygliai

Jau pirmą PLB seimo dieną galėjome įsitikinti, jog tai demokratiška organizacija. Ginčai dėl procedūrinių dalykų ir reglamento gerokai viršijo jiems darbotvarkėje numatytą laiką. Nežinia, ar demokratija visada yra veiksmingiausias sprendimų priėmimo būdas, tačiau, kaip pabrėžia demokratijos teoretikai, ji leidžia išvengti didelių nuklydimų.

Tarsi suprantamas susirinkusiųjų noras kuo daugiau laiko skirti diskusijoms. Tuo tikslu buvo sutrumpintas pranešimų laikas. Tačiau gražus noras išsamiai diskutuoti liko neįgyvendintas vien dėl to, kad ginčai dėl reglamento ir Valdybos rinkimų tvarkos užsitęsė tiek, jog paskui vos ne vos užteko laiko ir sutrumpin-

tiems pranešimams.

Visos ataskaitos patvirtintos

PLB seimas išklaušė ir patvirtino valdybos pirmininkės Reginos Narušienės, PLB Jaunimo sąjungos valdybos pirmininko Stasio Kuliavo, Garbės teismo pirmininko Algio Ruginiaus ir Kontrolės komisijos pirmininko Algimanto Gečio pranešimus. Klausimų pranešėjams buvo nemažai. Pavyzdžiui, priekaištauta, jog į jaunimo Kongresus susirenka santykinai nedaug narių ir nustatomi pakankamai dideli dalyvio mokesčiai. Šį priekaištą gana taikliai atrėmė S. Kuliavas, pareikšdamas, kad tikrai ne susirinkusiųjų skaičius yra svarbiausia. Jis pabrėžė, jog jaunimo ugdymas, įtraukimas į bendruomeninę veiklą – labai sudėtingas ir ypač svarbus uždavinys.

R. Narušienei daugiausia klausimų teko dėl jau minėtos ULRK. Taip pat priminta ir PLB Fondo problema. Šis Fondas neseniai paskelbė apie savo veiklos pabaigą.

Pranešimų ir ataskaitų už per trejus metus nuveiktą veiklą patvirtinimas simboliškai užbaigė vieną PLB istorijos puslapį. Darbotvarkė turininga ir labai plati, kad tik nepritrūktų kūrybos ir laiko visiems numatytiems darbams nuveikti.

(Sutrumpinta)

ATLANTIC

1-800-775-SEND

Express Corp.

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslės, krūties, žarnyno, endokrinologinė ir laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

**Chiropraktika ir
manualinė terapija**

Amber Health Center Telefonas (708)-239-0909

- Manualinė terapija
- Chiropraktika
- Bioenergetinė kompiuterizuota įranga
- Kraujo tyrimai
- Homeopatija ir papildai

Dr. Vilija R. Kerelytė

Chiropraktikos gydytoja

6420 West 127th Street, Palos Heights, IL 60463

SKAUSMO GYDYMAS**DR. RENATA VARIKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ**

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

**Ausu, nosies, gerklės
ligos**

**VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.**
Ausu, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Širdies ir kraujagyslių
ligos**

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Cardiac Diagnosis, LTD.
4901 W. 79th St.
Burbank, IL 60459
Tel. 708-424-2024

**RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.**
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio specialybė, kosmetinė chirurgija, viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

**MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS**

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ

Tel. 773-476-2242 nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

**SOCIAL SECURITY IŠMOKOS KITAMET
NEDIDĖS, MEDICARE PASLAUGOS
GALI KAINUOTI BRANGIAU**

Atrodo, ekonomikos sunkmetis ėmė rodyti savo tikrąjį veidą ne tik dirbantiesiems, bet ir pensijų bei socialinių išmokų gavėjams. Ne paslaptis, kad nemaža dalis Social Security gavėjų yra gana suvaržyti pajamų atžvilgiu ir todėl bet koks valstybės išmokų sumažėjimas skaudžiai atsilieptų jų finansinėms galimybėms. Jei iki šiol kasmet Social Security išmokos būdavo padidintos vado- vaujantis specialiu vartojimo ir infliacijos koeficientu (vadinamuoju „Cost-Of-Living Adjustment“ arba COLA), 2010-aisiais panašaus padidėjimo neplanuojama. Maža to, padėčiai vis blogėjant, gerų naujienų gali nebūti iki pat 2012-ųjų.

Išmokų išaldymas, kaip manoma, gali neigiamai paveikti maždaug 50 milijonų žmonių, gaunančių Social Security išmokas, ypač tuos, kurių pajamos yra sąlyginai nedidelės. Maža to, COLA padidėjimo nebuvimas per ateinančiais dvejus metus (2010 ir 2011) taip pat neigiamai atsilieps maždaug ketvirtadaliui Medicare Part B draudimo turėtojų – visiems, kurių Medicare sąskaitas iš dalies apmoka Medicare Supplementary Medical Insurance programa.

Nenuostabu, kad, tolydžio brangstant medicinos paslaugoms, numatomas tolesnis Medicare Part B išlaidų didėjimas ir kad būtent dėl to šio draudimo turėtojų mėnesinės išmokos taip pat turėtų padidėti. Iki šiol išlaidų padidėjimą atlygindavo pagal COLA apskaičiuojamas Social Security išmokų didinimas (pvz., šiais metais COLA buvo padidintas net 5.8 proc. – daugiausiai per pastaruosius 25-erius metus). Deja, kitais metais išlaidų našta turės prisiimti patys draustieji. Tiesa, maždaug trys ketvirtadaliai draustųjų galės pasinaudoti vadinamąja „hold-harmless“ taisykle, kuri įstatymiškai užtikrina, jog apsidraudęs asmuo neturės papildomai mokėti už brangesnes paslaugas, išskyrus sutartyje numatytus mokesčius („deductible“) bei priemokas („copayment“). Šių Medicare vartotojų įmokos išliks tokios pat, kaip šiemet. Tuo tarpu likusio ketvirtadaliao draustųjų Medicare Part B įmokos gali padidėti nuo 96.40 dol. (šiems metams nustatyta suma) iki 104.20 dol. 2010-aisiais ir net iki 120.20 dol. 2011-aisiais.

Kadangi naujos programos sąnaudos bus padalintos tik tarp minėto ketvirtadaliao, o ne visų Medicare vartotojų, įmokos padidės gerokai ženkliau. Kita vertus, 2012-aisiais

greičiausiai Social Security išmokos vėl bus šiek tiek (greičiausiai labai kukliai) padidintos pagal COLA indeksą, tokiu būdu iš dalies kompensuojant Medicare Part B įmokas bei jau tolygiai paskirstant naujas sąnaudas visiems apdraustiesiems. Tokiu būdu numatoma, jog 2012-aisiais visi Medicare Part B vartotojai mokės 111.50 dol. mėnesines įmokas.

Pasidžiaugti galima nebent tuo, kad nemažai daliai nelemtame apdraustųjų ketvirtadalyje atsidūrusių asmenų dėl gaunamų sąlyginai nedidelių pajamų priklausos Medicaid lengvatos. Tokiu būdu, mėnesines medicininio draudimo įmokas jiems padės padengti Medicaid. Todėl, ko gero, nuo žadamų COLA pokyčių kur kas labiau nukentės asmenys, gaunantys didesnes nei vidutines pajamas (daugiau nei 85,000 dol. per metus vienam asmeniui ir 170,000 dol. sutuoktinių porai), kuriems ir anksčiau buvo taikoma speciali mėnesinė priemoka Part B paslaugoms. Tačiau bene skaudžiausiai padidėjus Medicare Part B įmokos palies naujai įsirašančius į Medicare programą ir iki tol negavusius Social Security išmokų. Manoma, kad kitamet tokių asmenų gali būti daugiau nei 2 milijonai – jiems negalios „hold-harmless“ taisyklė.

Derėtų atkreipti dėmesį, jog „hold-harmless“ taisyklė negalioja Medicare Part D (receptinių vaistų atlyginimo) draudimo programai. Todėl šios programos mėnesinės įmokos gali padidėti, atitinkamai sumažindamos gaunamų Social Security išmokų vertę (vieninteliai „apsidraudę“ nuo Part D įmokų padidėjimo yra asmenys, gaunantys valstybės lengvatą dėl nedidelių pajamų – vadinamąją „low-income subsidy“ bei įsirašę į specialiai jiems skirtus Part D planus).

Be abejo, JAV Kongresas dar spėtų iki metų pabaigos pakeisti esančius įstatymus, nustatydamas vienodas Medicare įmokas visiems apdraustiesiems bei taikyti tas pačias taisykles tiek part B, tiek Part D draudimo planams. Deja, turint omenyje dabartinę valstybės finansinę padėtį bei vis dar neaiškią Social Security fondų ateitį, tokie pokyčiai yra mažai tikėtini. Todėl derėtų iš anksto pasiruošti galimam pajamų sumažėjimui, atitinkamai persvars- tant šeimos biudžetą.

Pagal Henry J. Kaiser Family Foundation informaciją parengė
Vaida Maleckaitė

JAV LB Socialinių reikalų tarybos raštinė Čikagoje yra BIA (Bureau of Immigration Appeals) akredituota įstaiga, kurioje galite gauti jums reikalingas imigracinių prašymų formas. Taip pat atliekame dokumentų vertimus bei tvirtiname notariškai. **Raštinės darbo laikas:** nuo pirmadienio iki ketvirtadienio, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Tel.: (773)-476-2655.

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.: 1-866-438-7400

pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

„DRAUGA“ SVEIKINA SKAITYTOJAI

„Draugas“ yra populiarus, plačiai nušviečiantis kultūrinius ir politinius įvykius pasaulyje ir Lietuvoje bei lietuvišką veiklą JAV, dienraštis. Nuoširdžiausi sveikinimai vieninteliam užsienyje, lietuvių kalba leidžiamam dienraščiui, sulaukusiam tokio garbingo jubiliejaus! Džiaugiuosi, kad „Draugas“ gyvuoja, linkiu daugelio darbingų metų bei įdomių temų Tėvynės ir išeivijos klausimais.

– Jūsų dėkinga bendradarbė Detroit, MI **Regina Juškaitė-Švobienė**

Sveikinu „Draugo“ dienraštį jo 100-mečio proga ir džiaugiuosi galėjęs jį kasdien skaityti nuo pirmos dienos, kai tik atsikėlėm su tėvais į Jungtines Amerikos Valstijas.

– **Jonas Kučėnas**, Čikaga

Mielas dienrašti,

Nuo 1960-jų metų nuolat įvairiais rašiniiais bei aprašymais bendradarbiaudama su tavimi, tavo redaktorais ir administratoriais, mielas ir ištikimas „Drauge“, negaliu praleisti šios ypatingos progos. Tad sveikinu 100-ojo gimtadienio proga.

Gyvok ir lankyk tavęs laukiančiųjų namus dar ilgus, ilgus metus!

– **Ritonė Rudaitienė**

Sunku patikėti, kad jau šešiasdešimtuosius metus lanko mus mielai laukiamas „Draugas“. Sveikiname šimtmetį jubiliatą ir linkime toliau skaičiuoti metus, bet išlikti visad jaunam.

– **Antanas ir Viktorija Valavičiai**, Čikaga

Su „Draugo“ šimtmečio jubiliejum. Esame dėkingi įkūrėjams, taip pat visiems dabartiniams redaktoriams, bendradarbiams ir skaitytojams.

– **Stasys ir Eugenija Surantai**, Rockford, IL

Sveikiname „Draugą“ 100 metų nuo įsteigimo jubiliejaus proga. Linkime ir toliau „Draugo“ laikraščiu gyvuoti ir lankyti Amerikoje ir kituose kraštuose gyvenančius lietuvius, informuoti apie gyvenimą čia ir Lietuvoje. Linkime dabartinei „Draugo“ redakcijai ištvėrėms ir pasiryžimo tęsiant šį kilnų darbą.

Mes džiaugiamės ir didžiujamės, jog mūsų Tėvelio, dr. Juliaus Kaupo dėdė, kun. Antanas Kaupas buvo pirmasis „Draugo“ redaktorius, o mūsų senelis Julius Kaupas buvo vienas iš pirmųjų „Draugo“ redaktorių.

– **Jūratė Kaupas, Algis Kaupas**

Mielas „Drauge“,

Jau daugelį metų draugauju su Tavimi, nors tu ir senesnis už mane. Maloniai prisimenu tas dienas, kai Tavo puslapiuose ir mano straipsniai, aprašymai ir kartais net vedamieji tilpdavo. Linkiu Tau dar daug metų!

– **Juozas Baužys**

Nelengva tinkamai pasveikinti „Draugą“, Amerikos lietuvių laikraštį ir vienintelį pasaulio lietuvių dienraštį. „Draugo“ šimtmetė gyvybė neužgeso dėl daugelio žmonių darbo, pasiryžimo nenusilpti ir išlaikyti lietuvių gyvybės židinį per daugelį metų. Lietuvos istorijoje „Draugo“ vardas niekad neišdils, nes jis buvo ir yra nepaprastos reikšmės įnašas lietuvių kultūriniame, socialiniame ir ekonominiame gyvenime ne vien Amerikoje, bet ir visuose tolimiausiuose pasaulio kraštuose. Linkime „Draugo“ dabartinei redakcijai ir administracijai laimingai tęsti tokį svarbų ir garbingą darbą ir toliau stiprinti Lietuvos gyvybę visame pasaulyje.

– **Dr. Aldona Baltch-Gravrogkas, prof. George (Jurgis) Gravrogkas**

Sveikiname „Draugą“ su šimto metų sukaktuvėmis. Apgailestaujame, kad po šimto metų tokio svarbaus ir didelio darbo „Draugas“ turi apleisti savo patalpas, kurios buvo pastatytos tik dėl „Draugo“.

– **Sylvia ir Valentinas Krumpliai**

Telaimina Dievas šimtmetį „Draugą“!

– **Eugenija Daugirdienė**, Čikaga

„Draugo“ šimtmetis – neatskirama Amerikos lietuvių istorijos dalis. Tebūnie „Draugas“ dar ilgus metus nuolatinis ir nepakeičiamas svečias mūsų namuose.

– **Asta ir Vaclovas Kleizos**

Kokia ypatinga sukaktis – lietuvių švyturys, apjuosęs lietuvius plačiame pasaulyje, sulaukė 100 metų! „Draugas“ ilgai išsilaikė visų – leidėjų, darbuotojų, rėmėjų, skaitytojų – dėka. Tegyvuoja „Draugas“ toliau dar daugelį metų!

– **Vida Sakevičiūtė**

Sveikinu „Draugą“ šimtmečio proga ir linkiu gyvuoti dar daug šimtmečių. Prenumeruoju dešimt lietuviškų laikraščių ir žurnalų, bet tik „Draugą“ spėju perskaityti ištisai. Jūs esate sutraukę gabiausius lietuvius žurnalistus, kurie rašo puikius vedamuosius, „Pasaulio naujienų“ skyriuose randu vertingų žinių.

Gaila, į Floridą „Draugas“ ateina gana pavėluotai, bet tą problemą, matyt, yra sunku išspręsti.

– **Dr. Petras I. Jokubka**, St. Pete

Sveikiname šimtmetį „Draugą“, dėkodami jo darbuotojams už leidimą, straipsnius, žinias, vedamuosius, skaitytojų nuomones ir naujienas iš Lietuvos bei išeivijos. Tai didžiulis lietuvių ir lietuvių kalbos bei kultūros išlaikymo darbas. Sėkmės ateityje!

– **Vytautas ir Gražina Kamantai**, Grand Rapids, MI

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527

Tel. 630-323-2245

Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. 708-598-4055

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutarkys dantis už priėmimą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL

Tel. 708-422-8260

Dr. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.

Suite 101, Lemont, IL

Tel. 630-243-1010

Valandos susitarus

Dr. Raimundas Jeleniauskas

DANTŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos
įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.

Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC

1645 S. River Rd., Ste. 21

Des Plaines, IL 60018

tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St.; Chicago

Tel. 773-735-7730

10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook

Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja

10745 Winterset Dr.

Orland Park, IL 60467

708-873-9074

Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA

TRYLIKOS METŲ PATIRTIS
persikėlė į naują kabinetą

318 W. Touhy Avenue

Park Ridge, IL 60068

Tel. 847-692-2303

www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Dr. RAMUNĖ MACIJAUSKAS

Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road

Hickory Hills

Tel. 708-598-2131

Valandos pagal susitarimą

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC

Obstetrics & Gynecology

3825 Highland Avenue Suite 4A

Downers Grove, IL 60515

630-852-9400

Valandos pagal susitarimą

www.draugas.org

KLAIDOS ATITAIŠYMAS. Liepos 4 d., šeštadienio, laikraščio numeryje Liucijos Einikienės straipsnyje „Seklyčios“ popietė ‘Pensininkai’” dėl redakcijos kaltės įvelta klaida. Ketvirtą pastraipą nuo straipsnio pradžios reikia skaityti: „Vanda pasakojo, kad ji aktyviai dalyvauja Telšių pensininkų sąjungoje ‘Bočiai’. Ji yra tarybos narė, o šiai sąjungai vadovauja buvęs Telšių kultūros skyriaus vedėjas, lankęsis JAV su Telšių teatru, atvežusiu Žemaitės spektaklį ‘Trys mylimos’ ne tik į Čikagą, bet ir į kitus JAV miestus, Kajetonas Šliogeris, visom išgalėm besirūpinantis, kad pensininkai nenuobodžiautų.” Atsiprašome straipsnio autorės ir skaitytojų.

Atsakymus į 15-ąją „Sudoku“ kryžiažodį ir 14-tojo „Sudoku“ kryžiažodžio sprendimų pavardes rasite kitos savaitės liepos 18 d. šeštadienio „Drauge“.

Redakcija

Mielas „Drauge“,

Gyvenimas – tai nesibaigiantis laukimas, jau atlikti ir dar nepradėti darbai. Gyvenimas – tai amžinas siekimas suspėti padaryti tai, ko dar nepadarei. 100-tojo jubiliejaus proga sveikina

– **Agnė, Virginijus, Danielė** ir **Darija Naujokai** iš San Francisco, CA

Aistė ir **Christopher Ray** iš Arlington, VA

Rimantas ir **Danguolė Mackevičiai** iš Chicago Ridge, IL

Artūras Davydaitis iš Kauno, Lietuvos

Ažuolas, pažymintis 1000-mečio jubiliejų, yra Lietuva. Jo šakos siekia visas pasaulio šalis. Viena šakelė gražiai žaliuoja Čikagoje. Ją šauniai puoselėja ir maitina lietuvišku žodžiu laikraštis „Draugas“, kuris šiais metais švenčia 100 metų jubiliejų.

Spaudos leidiniui šimtmetis dar ne senatvė. Tai stiprybės ir žydėjimo metas, bet laikas keičia „Draugo“ veidą, drasko lapus.

Linkime populiariam lietuviškam čikagiečių spaudos leidiniui nugalėti visus sunkumus, atlaikyti interneto, kompiuterijos bei kitų varžovų spaudimą ir garbingai sulaukti 1000-mečio.

Sėkmės Jums ir Dievo palaimos, mielieji plunksnos broliai bei „Draugo“ skaitytojai. Tegul dar ilgai ilgai Tamstų namus lanko šiek tiek žilstelėjęs „Draugas“ ir neša visiems pilną kraitelę šviesos bei žinių.

– Žurnalistas **Algirdas Meilus** (Molėtai),

dukra gydytoja **Evalda Marcinkevičienė**,

anūakai **Antanas** (17 m.) ir **Julius** 13 m.,

žentas **Vyngantas Marcinkevičius** (Panevėžys),

keliaujantys po Ameriką.

LIETUVIO IŠEIVIO DIENORAŠTIS

Atkelta iš 4 psl. Atšventus šimtmetį, „Draugą“ ir toliau norėčiau matyti leidžiamą kaip dienraštį. „Draugui“ skubiai reikia sumanaus administratoriaus, o taip pat ir daugiau apmokamų skelbimų bei reklamų.

– Algimantas S. Gečys

– Mano gyvenime yra vietos „Draugui“, kadangi jis visada buvo mano gyvenimo dalis ir jo nebuvimas paliktų didelę spragą, tuščią vietą. Nuo atvykimo į Ameriką, tiesiai į Kaliforniją, ant stalo gulėdavo „Draugo“ laikraštis. Iš tikrųjų, jo pasirodymas buvo kasdien labiausiai laukiamas momentas. Tai įvykdavo vidury dienos. Tėvai po lengvo užkandžio atsisėdavo abu prie stalo ir ilgai skaitydavo, kartais pasibardami ant kokio korespondento. Jų nebuvo galima pertraukti, tai jų mėgiamiausia dienos dalis. Bet, taip pat atsimeuamos nepatenkintą veidą ir priekaištą: ir vėl šiandien „Draugo“ neatnešė.

– Gaudavom labai daug lietuviškos spaudos, bet „Draugas“ buvo ypatingas, nes kasdieninis. Vėliau aš pati pradėjau juo domėtis, nes ten rasdavau žinių apie skautus, ateitininkus, nuotraukų. Augant Los Angeles, mes – vaikai, jaunimas jausdavomės nuskriausti, nes neturėjom tų įdomių stovyklų, šokių grupių, apie kurias skaitydavom. Tai viskas vyko toli nuo mūsų – Čikagoje, Putname, Clevelande. Kada pradėjom važinėti į stovyklas, jau buvome susipažinę su veidais ir vardais organizacijų vadovų ir veikėjų ir, aišku, juos laikėm didelę pagarboj. Tėvai „Draugą“ ne tik skaitė ir rėmė, bet ir bendradarbiavo: mama siuntė eilėraščius, tėtė korespondencijas, lietuviškų įvykių aprašymus. „Draugo“ prenumerata buvo viena iš mūsų vestuvinių dovanų; nuo to laiko jis lanko mūsų namus.

– Koks „Draugas“ po 100 metų? Sunku kalbėti apie visą šimtą, bet turėjom abejonių apie jo ateitį, pasikeitus redaktorėms. Dabar, malonu teigti, neapsivylėm. Domina „Nuomonės“, puikus kultūros, literatūros priedas. Tik nespėjam visko perskaityti, kraunam į krūveles, vis randam ką nors svarbaus, įdomaus – prieisim, kai bus laiko.

– Reikia prisipažinti, kad mums yra lengviau skaityti anglų kalba, ir kartais ilgi straipsniai „Drauge“ yra tik peržvelgiami. Gerai, kai yra keletas sakinių santrauka, ji pagauna dėmesį, sudomina. Įdomu pamatyti rašančiojo nuotrauką. Retai skaitom pasaulio žinias, nes jos pasenusios (kartais laikraštį gaunam po 12 dienų, kartais 5 iš karto). Taip pat sekam žinias iš Lietuvos ir kitur per internetą. „Draugo“ tinklalapį atsidarom kasdien.

– Tikimės, kad knygos ir laikraščiai netaps dinozaurais, neišnyks. Linkime, kad „Draugas“ rastų vietos jaunesnėse šeimose, lietuviškose mokyklose, naujai iš Lietuvos atvykusių bendruomenė. Linkime daug kūrybingų metų!

– Violeta ir Mindaugas Gedgaudai

– Kiek prisimenu, kun. J. Prunskio prašomas ir skatinamas pasidariau „Draugo“ bendradarbis nuo 1959 metų. Tada dar gyvenau Kolumbijoje. Kodėl su „Draugu“? Todėl, kad buvo mielas lietuviškos informacijos šaltinis. Ta informacija ir padėjo man suformuluoti tikslus ir paragino mane įsijungti į lietuvišką veiklą, kuri daugiausia ir vyko per spaudą. Rašiau ir kituose laikraščiuose „Darbininke“ ir „Dirvoje“, bet kažkaip visados ieškojau gero redaktoriaus ir jį rasdavau „Drauge“.

– Dabar, po šimto metų, kaip ir galėjom laukti, „Draugas“ atrodo pavargęs ir labai nori atsinaujinti. „Draugui“ verkiant reikia tikrų žurnalistų ir bendradarbių, ir dabar jau nereikia jų skirti į naujus emigrantus ar senus, užtenka, kad jis lietuvis. Kaip ir visiems popieriniams laikraščiams, internetas yra didžiausias pavojus. „Draugas“ ir kiti laikraščiai turi susirasti save per besikeičiančius skaitytojus.

– Stasys Goštautas

– „Draugas“ mano gyvenime didele dalimi yra todėl, kad gyvenant toli nuo visų didesnių lietuvių gyvenviečių (San Francisco visuomet mūsų yra buvę labai mažai), „Draugas“ yra pagrindinis mano ryšys su lietuvių aplinka, lietuviška veikla, lietuvišku gyvenimu.

– Šiuo laiku visi matome, kad dienraščio reikalai šlubuoja, bet vis tiek jis yra pagrindinis būdas dalyvauti ir sužinoti, ką JAV lietuviai veikia.

– Norėčiau, kad „Draugas“ gyvuotų ilgiau negu mano amžius – ilgas ar trumpas, nesvarbu, koks mano amžius bebūtų – o po to, tai kai jau man bus „šaukštai po pietų“ rūpintis „Draugu“ ir kitais žemiškais ir dangiškais rūpesčiais, norėčiau, kad ir kitiems lietuviams, ir Lietuvos išeiviams dienraštis toliau tarnautų.

– Donatas Januta

– „Draugą“ pradėjau skaityti prieš maždaug 60 metų. Būdamas JAV kariuomenėje, pradėjau siųsti straipsnelius, o vėliau studijuodamas pasidariau retkartiniu korespondentu. Vėliau daug rašiau apie Lietuvos Bendruomenę ir

Lietuvių Fondą. Jis pasidarė dalis mano lietuviško gyvenimo iki šiandien. Patiko kultūringi straipsniai, lietuviško gyvenimo naujienos, įdomesni vedamieji, įvairios žinios iš Lietuvos ir išeivijos, ir ypač – skaitytojų laišakai.

– Man patinka straipsnių, vedamųjų, žinių, pokalbių ir kultūringumas, ir įvairumas. Visada ieškau skaitytojų laiškų ir jų nuomonių. Kasdien atsidarau internetą ir perskaitau, kas „Draugo“ svetainėje įdedama. Patinka redagavimas.

– Labai laikiu, kada bus galima skaityti visą „Draugą“ internete. Kartais nesuprantu dienraščio leidėjų paslaptinumo, baimės atvirai dalintis išgyvenamais sunkumais (kartais kitoje lietuviškoje spaudoje daugiau sužinau apie „Draugą“, negu pačiame „Drauge“). Linkiu dienraščiui geros ateities, daugiau pasikeitimų, prisitaikymo prie naujų pasikeitusios komunikacijos laikų ir spaudos technikos, nes jis yra reikalingas lietuviybės išlaikymui.

– Vytautas Kamantas

– „Draugas“ turėjo gana įdomų vaidmenį mano lietuviško brendimo procese. Kaip ir daugelis paauglių, aš nelabai skaičiau „Draugą“ ir šiaip, nelabai skaičiau lietuviškai, apart to, ką mokykloje reikalavo. O kai pradėjau studijuoti universitete, mano tėvas man užsakė „Draugą“. Iš pradžių skaičiau iš pareigos – jeigu gaunu, negi neskaitysiu. O tas skaitymas padėjo man lavinti lietuvių kalbą ir kažkokiu metu tas laikraštis manyje pabudino patriotiškumo jausmą. Gal todėl, kad mano bakalauro studijos sutapo su svarbiais įvykiais Lietuvoje (1985–1989 m.), „Draugas“ tapo mano „Aušra“ ar mano „Varpu“. O dabar – po 20 metų – vis dar mėgstu skaityti ir matyti pasaulį iš kitos perspektyvos.

– Aldas Kriaučiūnas

– Be spaudos/rašto negaliu gyventi. Kasdien skaitau. „Draugą“ pradėjau skaityti atvykusi į Ameriką. Su laiku buvo smagu, kad mano kūryba ten irgi buvo išspausdinta. Su naujais redaktoriais laikraštis vis tobulėja. Smagu, kad dabar „Drauge“ galima pasiskaityti įvairių nuomonių, o ne tik vieno redaktoriaus. Smagu, kad redaktorė tuoj pat reaguoja gavusi straipsnį. Valio!

– Po 100 metų „Draugas“ gali būti tik atsiminimas arba visiškai kompiuterizuotas. Priklausys, kokia bus lietuvių tauta.

– Gražina Kriaučiūnienė

– Esu „Draugo“ skaitytojas nuo 1950 m., bendradarbis nuo 1955 m. Kiek tik galiu, tiesiog vengiu bet ko, kas prasideda su žodžiu „Kodėl?“ Tai klausimas filosofams, neturintiems, ką daugiau veikti. Buvimas lietuviu yra dalis mano tapatybės. Buvimas lietuviu reikalauja tą savybę kaip nors išreikšti. „Draugas“ buvo ir tebėra man parankus savo lietuviškumą parodyti dalyvavimu lietuviškoje visuomeninėje veikloje, jo skaitymu ir bendradarbiavimu jame. Kaip deguonis reikalingas kūno gyvybei palaikyti, taip spauda yra svarbi žmogaus dvasinei gyvybei puoselėti.

– „Draugo“ po šimto metų tikrai nebus. Liks jo atmintis istoriniuose šaltiniuose, senų žmonių prisiminimuose. Tuo nenoriu paneigti stebuklo galiybės, bet čia jau ne mano kompetencijoje visa tai prognozuoti.

– Palinkėjimai: „Draugas yra dovana, kurią suteikiame sau“ – Robert Louis Stevenson. Ilgiausių metų mielam „Draugui“!

– Romualdas Kriaučiūnas

– Pripratau ir įpratau. „Draugas“ mano gyvenimą papildė – mane informuoja ir pati stengiuosi informuoti, jaučiuosi didesnės lietuvių bendruomenės dalimi. Tai – ir skaitymas, ir retkartinis bendravimas, o aukos – pagal išgales. Esu bibliotekinė iš profesijos. Vis mėginame atspėti profesinių žur-

nalų, knygų ateitį. Vis galvoju, kad ne visi žmonės nori ar gali skaityti viską kompiuterio ekrane, tad kokio nors popierinio varianto lyg reikia. Kokios formos, kokio apipavidalinimo – gal pasiūstas skaitytojams (kurie nori) elektroniniu būdu?

– „Draugo“ leidėjai turėtų įjungti skaitančią publiką, korespondentus ir redaktoreis į dialogą. Kitaip, kiekvienas pakeitimas bus šokas. Kai žmogus yra įveltas, kai jis turi progos pareikšti savo nuomonę, gali labiau įkasti pakeitimus.

– Suprantu, kad redaktorės ir korektorės neturi laiko visko perrašyti, bet mane labai piktina nevienodas moterų pavardžių „suvyrinimas“ ar palikimas su vyriškomis galūnėmis tai aukotojų sąrašuose, tai straipsniuose, ypač po nuotraukomis.

Reikia išlaikyti tai, kas „Draugui“ yra unikalu ir verta išlaikyti, ar popieriniame, ar internetiniame variante. Laikraštis turi krikščionišką pakraipą/perspektyvą; jis turi išlaikyti pusiausvyrą tarp žinių ir informacijos iš Lietuvos ir išeivijos gyvenimo.

– **Ramunė Kubiliūtė**

– Kadangi tiek man atvykus į Ameriką prieš 15 metų, tiek dabar vienintelis tebeleidžiamas JAV lietuvių dienraštis yra prieš šimtmetį įsteigtas „Draugas“, būtų neatleistina man, kaip prijaučiančiam žurnalistikai nuo mokyklos laikų ir pastaruoju metu užimančiam atsakingas pareigas išeivijos Lietuvių žurnalistų sąjungoje, nebendradarbiauti su juo. Be to, „Amerikos lietuvis“ ir „Draugas“, kartu paėmus, manau, pasiekia beveik visus JAV lietuvius, tebenorinčius skaityti periodinę lietuvišką spaudą, leidžiamą už Atlanto. Jei kas nors, pastoviai gyvendami Amerikoje, nežino bent vieno iš minėtų dviejų leidinių, iš tikrųjų, kažin ar nori jais domėtis...

– Dienraščio steigėjams didesnės dovanos nėra buvę istorijoje, kaip jų leidinio šimtmetis šiais metais. Po dar vieno 100 metų Lietuvių katalikų spaudos draugija arba jos palikuonys susilauks dar didesnės dovanos... O aš tikiuosi, kad gal ir tūkstantmečio „Draugas“ sulauks, kaip kad mūsų Tėvynė, kurios vardo paminėjimo 1000 metų sukaktį visi mes, tiek esantys užjūryje, tiek pačioje Lietuvoje, švenčiame!

– Visų pirma, turiu pastebėti, kad labai pagerėjo „Draugo“ tinklalapis (www.draugas.org). Tai, mano akimis, didžiausias pastaraisiais metais atsinaujinusios dienraščio redakcijos laimėjimas – svarbus žingsnis neatsilikant nuo XXI a. technologijų pasaulio. Ko labiausiai norėtusi sulaukti artimoje ateityje? Žinoma, nors kiek spalvų. Gal ne visos vaivorykštės iškart, bet bent jau šeštadieniniame priede bent keletas spalvotų puslapių. Šitai atgimusį vienintelį išeivijos dienraštį galėtume su pasididžiavimu platinti ir tarp įžymiausių Amerikos lietuvių, panašiai, kaip neseniai JAV LB Krašto valdybos pastangomis pagražintą mėnesinį žurnalą „Bridges“, nuo š. m. pradžios leidžiamą spalvotais viršeliais ir keliais vidaus puslapiais.

– **Laurynas R. Misevičius**

– Esu „Draugo“ skaitytoja, bendradarbė, rėmėja, nes be jo gyvenimas būtų tuštesnis, skurdesnis, nepilnas. Per jį jaučiu kasdieninį ryšį su Tėvyne, gaudama tikrą Lietuvos pulsuojančio gyvenimo vaizdą; jis atneša ne tik nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno Amerikoje gyvenančių lietuvių veiklos aprašymus, bet ir iš viso pasaulio 6 žemynuose išbarstytų lietuvių gyvenimo. Jis mus vienija, stiprina, praturtina, padeda neprarasti draugystės, pažinties saitų, nepaneigti savo šaknų, ugdyti atžalyną lietuviška dvasia Lietuvos naudai ir daug daugiau!

– Nepamesdamas savito veido, „Draugas“ – šis per 100 m. tikras lietuviybės švyturys, priimdamas pasikeitimus ne tik Lietuvoje, bet ir visame pasaulyje, prisitaiko prie jų, atjaunėja, koja kojoni žengia su esamuoju laiku, nenuklysdamas nuo pagrindinio lietuviškojo vieškelio, apšviesdamas kelią į Tiesos, Gėrio ir Grožio pasaulį!

– Nuoširdžiai linkiu „Draugui“, nepailstamam Lietuvai laisvės šaukliui, drąsiai kopti į antrąjį šimtmetį, gausiai įsijungusių mylinčių bei prijaučiančių naujųjų jaunų ateivių prenumeratorių remiamam!

– **Stasė E. Semėnienė**

– Aš tiesiog negaliu gyventi be lietuviškos spaudos! Kuo jos daugiau, tuo man įdomiau gyventi! Kuo ji įvairesnė, tuo platesnis akiratis! O taip pat, „Drauge“ dažnai perskaitau tai, ko niekur kitur nerašo.

Kodėl rašau? Todėl, kad noriu, kad ir kiti žinotų, susipažintų, neliktų abejingi. Ypač džiugiai dalijuosi Čikagos lituanistinės mokyklos naujienomis, nes mokykloje vyksta tiek daug įdomaus, o be to, mokiniai labai gabūs, o mokytojos – ypač kūrybingos. Smagu ir apie mūsų klubą „Alatėja“ papasakoti. Nors daryti gerus darbus norisi tyliai, bet kartais širdis džiaugiasi, kai kita pradžiugini. Tad kuo daugiau gerų emocijų, tuo daugiau „sergančių“ džiaugsmu ir gerais darbais.

– Dar po 100? Atleiskit, bet galvoju, kad nebebus popierinės spaudos po 100 metų. O jei kalbėsime apie „Draugą“, švenčiantį 100-metį, tai „Draugas“ – tikras lietuvių išeivio dienraštis svetimame krašte. Čia rasime viską – nuo vaiko gimimo iki mirties pranešimų, čia ir įdomios istorijos, ir savaitgalinė lietuviška veikla su tradicijom, šventėm. Čia ir skaitytojų laišukai, čia ir pasakutinės naujienos iš gimtinės. Nors ir kaip banalu, bet tai tikras mūsų gyvenimo veidrodis!

Nukelta į 13 psl.

Šiurpas! arba Kovo kovų nuotrupos Indrė Tijūnėlienė

Nr. 4

Įdomu, kad Ignalinos rajono taryba pritarė rajono savivaldybės administracijos dalyvavimui Baltijos jūros regiono 2007–2013 metų tarpvalstybinio bendradarbiavimo projekte „Viešosios energetikos alternatyvos“. Projektas skatina naudoti alternatyvią energiją, Dūkšto katilinėje įrengiant saulės surinkėją karšto vandens šildymui ir tiekimui vartotojams, nes dūkštiečiai ne kasdien turi karšto vandens. Pasirodo, kad saulės surinkėjas yra įrengtas ir sėkmingai veikia Daugėlišio vaikų globos namuose. Kai vandenį šildo saulė, nereikia kito kuro.

Visuomet įdomu susitikti bičiulius Edmundą ir Rūtą Kulikauskus bei Kazį ir Marą Almenus. Šį kartą bendravome restorane „Zoe's“ (Odminų g.) ir pasigedome dar iš JAV nesugrįžusios Maros. Jie jau seniai iš JAV persikėlė gyventi į Lietuvą ir aktyviai dalyvauja Lietuvių kultūriname gyvenime, ypač rūpinasi Valdovų rūmų atstatymu. Iškilmingas Rūmų atidarymas vyks Lietuvos valstybės dieną, 2009 m. liepos 6-ąją. Rūmų atkūrimas yra svarbus Lietuvos suverenumo simbolis, juose veiks kultūros centras, parodos, bus iš dalies atkurti interjerai, vyks valstybės reprezentaciniai renginiai. Deja, statyboms užbaigti dar trūksta 20 milijonų litų. Nebaigus statybų, svečiai bus priimami kitur, paaiškinant, kad krizės metu buvo svarbiau skirti lėšas mokykloms, poliklinikoms.

Eidami į susitikimą nusipirkome Kazio Almeno knygą „Pjūties metas“. Dalis už knygą gaunamų pajamų skiriamos Almos Adamkienės labdaros ir paramos fondui. Tai ne pirmoji fiziko dr. Almeno knyga, pirmoji „Upė į rytus, upė į šiaurę“ buvo išleista 1964 m. Čikagoje. Drąsus avantiūristas, savo kelionių motociklu per Afriką bei įgimto smalsumo dėka moka pinti istorinius faktus ir vaizduotę ir yra sukaupęs pilną dvasinę skrynią su dar daugeliu knygų ateityje.

Romanas „Pjūties metas“, kai buvo išleistas 1970 m., vadinosi „Šienapjūtė“, o pagal jį 1990 m. sukurtas filmas buvo pavadintas „Marius“. Įvade Almenas aiškina, kad mintis

pavadinimui kilusi iš posakio „Yra metas gimti ir metas mirti, metas sėti ir metas pjauti“, t. y. viskas turi laiko nustatytą prasmę. Jį domino XVIII a. šimtmečio Lietuvos bajorų ir magnatų savivalė, o kai nuvyko į okupuotą Lietuvą, išvydo Kauno pilies griuvėsius ir netoliese į sandėlį pavertusį Šv. Jurgio bažnyčią, kurioje senovėje vykdavo seimeliai. Jam gimė knygos intriga – „Savanaudiškumo sėjamas blogis pasibaigia pjūtimi“. Knygoje veikia istoriniai personažai (pvz. Radvilos), pateikiami istoriniai įvykiai, kuriami bajorų tipažai iš įvairių atsiminimų ir eskizų. Bet pagrindinis veikėjas Marius yra autorias vaizduotės kūrinys. Būdamas Lietuvoje apie 1990 m. Donatas matė filmą „Marius“ kaip televizijos serialą.

Į susitikimą taip pat atsinešiau Nijolės Laukavičienės linkėjimų ir tostų knygą „Didžioji sveikinimų knyga“ su proginiais ir asmeniniais sveikinimais. Vyro tostas žmonai:

*Sveikinu Tave, mieloji Žmona,
Bet didžiausia šventė man*

pačiam,

*Kad turiu Tave aš tokią,
Jog neleidai būt per daug*

laisvam.

*Tad priimki mano puokštę rožių,
Nes aš vyras ir man trūksta*

žodžių.

Donatas nusipirko 2009 m. išleistą Vytauto Bubnio romaną „Svečias“. Ir šio romano pelnas paremia Almos fondą, mokyklas. Pas vaizduojamą žymų rašytoją Andrių Tumonį atsiranda bendrapavardis Mikas. Mikas konstatuoja, jog jie esą broliai, ir aiškinasi, kad jis buvo neteisingai nuteistas Sibiran dėl žmogaus nužudymo. Andrius nedrįsta Miko išprašyti, bet stengiasi toliau gyventi savo (našlio) gyvenimą, kurį nemažai sujaukia jo suaugusi duktė Benita. Andrius stengiasi pasišalinti nuo Miko, o šis, smogęs policininkui, vėl suimamas. 318 puslapių knygoje nuo 1988 m. vasaros iki 1994 m. vykstantis veiksmas taip įtraukia, kad Donatas beveik visą knygą prarijo per 22 valandų kelionę grįžtant iš Vilniaus į Lemontą (JAV).

Atkarpos tęsinį skaitykite kitą šeštadienį.

Restorane „Zoe's“: Donatas ir Indrė Tijūnėlienė, Edmundas ir Rūta Kulikauskai ir dr. Kazys Almenas.

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847
www.vytistours.com

vytistours@earthlink.net
40-25 235th St., Douglaston, NY 11364

Speciali kelionė į Lietuvos 1000 metų bei Dainų ir Šokių Šventę 6/28-7/9
Dėl platesnės informacijos skambinkit Ritai Penčylienei

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark, Chicago, IL 60610 312-644-7750 pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.	608 W. Roosevelt, Chicago, IL 60607 312-957-1994 pirm. - penkt. nuo 6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p. šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.
--	--

BAKE FOR ME!

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Century 21 Accent Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

GREIT PARDUODA
RIMAS STANKUS

COLDWELL BANKER
HONIG - BELL

708-275-2070
773-590-0205

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

ĮVAIRIOS PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

ĮVAIRIOS PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
Automobilio, namų,
gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

LIETUVIŠKI
„ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“
puiki slauga,
žemos kainos
Tel. 708-207-5023

SIŪLO DARBA

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjomis
kompanionėms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą
ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

STASYS CONSTRUCTION

Stalies darbai, rūsių, vonių ir
virtuvių įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir
„shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

**MARQUETTE
PHOTO
SUPPLY**

**REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS**

Pirkdami pas mus, daug
sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
patogiu „lay-away“ planu.
Atliekame visus foto -
laboratorijos darbus.

**Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais
susikalbėsitė lietuviškai.**
3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

- * **Vyras ieško** pastovaus darbo su gyvenimu. Didelė patirtis, automobilis. Tel. 773-715-5364.
- * **Moteris**, gyvenanti Oak Lawn, gali jums padėti šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.
- * **Moteris ieško** senelių priežiūros darbo su grįžimu namo arba su gyvenimu. Vairuoja, anglų kalba, geros rekomendacijos. Tel. 773-575-3343.
- * **60 m. moteris** ieško darbo lietuvių šeimoje. Turi rekomendacijas, nevairuoja, minimali anglų kalba. Tel. 630-552-4169.
- * **25 m. išsilavinęs**, gerai angliškai kalbantis ir vairuojantis automobilį jaunuolis, ieško darbo. Gali prižiūrėti pagyvenusius žmones, turi patirties. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-890-0457.
- * **Moteris ieško** priežiūros ar ruošos darbo Detroit, MI apylinkėje. Vairuoja, anglų kalba. Tel. 734-475-3318.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

WWW.SKYTRIP.NET **773-663-4363**
info@skytrip.net

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

Always with Flowers
Tel. 630 257 0339 teleflora
1138 B State St., Lemont, IL FTD
www.alwayswithflowers.com

**Atributikos pokyliams
nuoma, pristatymas JAV,
Lietuvoje ir visame
pasaulyje**

LIETUVIO IŠEIVIO DIENORAŠTIS

Atkelta iš 11 psl.

– Spalvų, energijos, naujo skaitytojų rato, išradimų ir protingų darbuotojų ir valdžios sprendimų tai darant! O visiems rašantiems ir dirbantiems „Drauge“ – kad norėtumėte rašyti, kad būtų, kas skaito, kad į darbą – jei ne kaip į šventę, tai bent su ugnele ir ramia širdimi, kad čia geriausia vieta Čikagoje dirbti įdomų darbą!

– Audronė Sidaugienė

– „Draugas“ vienintelis pasaulyje lietuvių dienraštis, visą šimtmetį ugantis ir puoselėjantis krikščionišką lietuviybės dvasią. Jis išsiskiria iš kitų lietuviškų dienraščių aiškia pilietine kryptimi ir neskiria įprastinės kasdieninės duoklės smurtui, seksui ir banalioms sensacijoms. Be to, pusę amžiaus trukusios okupacijos metais jis nuosekliai gynė Lietuvos Laisvės Bylą. Tai prilygsta žygdarbiui, kurio dar deramai neįvertino atsikūrusi Antroji Lietuvos Respublika.

– Dienraštis, teikdamas skaitytojams objektyvią informaciją aktualiais Išeivijos ir Tėvynės užsienio bei vidaus politikos klausimais, natūraliai palaiko gyvą užsienyje gyvenančių tautiečių ryšį su Tėvyne. Stiprėjančios globalizacijos sąlygomis šis „Draugo“ vaidmuo tampa esminės svarbos reikalu.

– Tėvynainiai, gyvenantys visuose žemynuose, ir Lietuvos gyventojai sudaro vieną ir tą pačią Lietuvių Tautą. Klanų ir oligarchų valdomi dienraščiai negeba arba jiems neleidžiama palaikyti išeivių gyvojo ryšio su Tėvyne. Iš to plaukia išvada, kad Tautos atstovai, t.y. LR Seimas ir Vyriausybė, turėtų padėti rasti priimtina paramos būdą dienraščiui „Draugas“. Akivaizdu, kad „Draugas“ galėtų būti leidžiamas bei platinamas ir Lietuvoje. Linkiu dienraščiui teikti daugiau žinių apie Lietuvos sąsajas su Europos Sąjunga raidą.

– Edmundas Simanaitis

– „Draugas“, kaip ir ejęs „Darbininkas“, man buvo ta lietuviška atgaiva pirmaisiais sunkiais metais Amerikoje. Džiaugiuosi, būdama jo bendradarbė.

– „Draugas“ po 100 metų turėtų būti – su naujais, šiuolaikiniais ir aktualiais šiam laikotarpiui straipsniais!

– Sėkmės Jums labai svarbiame darbo bare – lietuviškos spaudos išlaikyme!

– Sigita Šimkuvienė-Rosen

Atidžiau pažvelgus į „Draugo“ istoriją ir jo „Kultūros“ svarbą

– „Draugo“ šimtmečio sukaktis man suteikė progą giliau pažvelgti į „Draugo“ istoriją ir į jo šeštadieninio palydovo „Kultūra“ reikšmę. Paprašytas paruošti paskaitą apie „Draugo“ ir katalikybės ryšį, praplėčiau savo akiratį, besigilindamas į laikraščio pradžią: susižavėjau jo steigėjo kun. dr. Antano Staniukyno pasiūlytą asmenybę ir jo pirmojo oficialaus redaktoriaus kun. Antano Kaupo atsidavimu tam darbui. Padalijęs visą „Draugo“ istoriją į keturis laikotarpius, kiekviename radau to pasiūlytą ir tikėjimo požymių. O aprašydamas, kaip vykdžiau „Draugo“ leidėjų vadovų dr. Petro Kisieliaus (2002 m.) ir adv. Sauliaus Kuprio (2007 m.) prašymą šeštadieniniame priede „Mokslas, literatūra, menas“ išlaikyti katalikišką turinį ir kaip stengiausi išskirti jame krikščioniškos pasaulėžiūros svarbą ir didesnę lygsvarą tarp tų trijų sričių, pats įsitikinau tos dienraščio dalies ypatinga svarba tiek pačiam laikraščiui, tiek skaitytojams.

– Šio šimtmečio proga stengiausi tuo įsitikinimu pasidalinti su skaityto-

jais (žr. mano straipsnį „Katalikiškas ‘Draugo’ charakteris“, „Draugas“, 2009.05.16 ir „‘Draugo’ dienraščio šeštadieninis palydovas ‘Kultūra’ naujai išleistoje knygoje „‘Draugui’ 100: už tikėjimą ir lietuviybę“). Tad „Draugo“ šimtmetėje, dar labiau įsitikinę šio laikraščio svarba, atnaujiname ryžtą tęsti darbą.

– Kun. Kęstutis A. Trimakas

– Esu „Draugo“ skaitytoja ir bendradarbė nuo 1950 m. ir mielai būsiu, kol gyvensiu ir kol „Draugas“ gyvuos! Šis dienraštis išaugino mane kaip rašytoją, supažindino su nepamirštamais liet. spaudos darbuotojais, puoselėtojais, deja, jau Amžinybėje. Tai kun. J. Prunskis, liet. spaudos entuziastas, naujų talentų skatintojas; kun. Vyt. Bagdanavičius, filosofas, eruditas, mokėjęs gilią mintis suprantamai išreikšti; brolis marijonas Vincentas Žvingilas, didelio kuklumo, nuoširdumo, tikrai vienuoliškos dvasios žmogus; redaktoriai Br. Kviklys ir K. Bradūnas, skatinę mane, pradedančią rašytoją; skautų skyriaus vedėja Irena Regienė; red. kun. Pr. Garšva. Taip pat dar gyvas ir aktyvus fotografas J. Kuprys.

– Džiaugiuosi, kad „Draugas“ sulaukė 100 metų, kas labai reta dienraščių istorijoje, ir vis dar yra įdomus ir aktualus išeivijai. Ypač puikus kultūrinis priedas!

– Pastabos: dažnas svetimžodžių vartojimas, kada jiems pakeisti turime tikslus, mūsų senųjų kalbininkų parinktus, į kalbą sugražintus žodžius.

Dar kartą, brangus „Drauge“ ir visi darbuotojai draugininkai, gyvuokit sėkmingai ir dar ilgai!

– Nijolė Jankutė Užubalienė

– Gerbti laikraštį – šeimos tradicija vaikystėje. Mama prenumeravo dvisavaitinį. Aš kurį laiką Kauno gatvėse pardavinėjau sensacingą „10 centų“. Amerikoje „Draugas“ tik atsitiktinai pateko į rankas maždaug 1954 metais. Nuo tada ir prenumeruoju. Ėmiau rašinėti K. Bradūno redaguojamam „Kultūriniam priedui“. Negalio pasigirti laikraščio finansiniu rėmimu, nes visada magėjo ir kitus leidinius prenumeruoti ar pirkti.

– Šimtines sulaukęs „Draugas“ nei pavargo, nei pablogėjo. Teigiama prasme suliesėjo. Formato pakeitimas padarė jį parankesniu. Tekstai suaktyvėjo – plačiau komentuojamas gyvenimas Lietuvoje, nors vedamieji nėra pakankamai aštrūs. „Kultūros priede“ vis dažnėja rašančių iš Lietuvos. Jų gavesnė kalba ir įvairi tematika. Neužmirštami ir išeivijos šviesuoliai. Deja, padaugėjo opusai sukaktuvinkams, nes turime kaupą minėtinių asmenų. Ir visi yra lyg ir labai svarbūs. Juk ir M. Proust rašė apie praeitį. Man asmeniškai laikraštyje kur kas įdomesnė dabartis, nors ir netobula, etiškai neugnudinta, neidealizuota. Trūksta kontroversiškos polemikos. O tam reikia drąsos ir tolerantiškų skaitytojų. Ir šmaikščių eseistų.

– Tad ir linkiu „Draugui“ kuo daugiau laikraštines sveikatos, blaivaus mąstymo, sąmojo. Ir bet kokių magišku būdu pritraukti prenumeratorių. Gerai žinome, kaip nūdien tirpsta amerikiečių spaudos skaitytojai.

– Pranas Visvydas

– Esu skaitytojas nuo 1950 metų, kai atvykau į Ameriką, pasiilgęs lietuviškos spaudos. Esu rėmėjas, nes be paramos nebūtų nei „Draugo“. Esu bendradarbis, nes manau, kad nors truputiuku prisidedu prie „Draugo“ įdomumo.

– Patinka trumpas „Redakcijos žodis“ (2 psl.). Nuotraukų kokybė turėtų būti geresnė.

– Išlaikykite „Draugą“ tiek ilgai, kiek jį išlaikė prieš jus buvusi karta.

– Aleksas Vitkus

Amber Signature Tours

Amber Signature Tours ruošia puikią kelionę 2 dienas/1 nakvyne prie Niagaros krioklių (Niagara Falls) Liepos 18–19 dienomis. Kaina 219 dol. su nakvyne. Vaikams 10% nuolaida.

SKAMBINTI TEL:
708.653.1786

„Draugo” šimtmečio paminėjime – ir prezidento prisiminimai

ALGIS VAŠKEVIČIUS

lrytas.lt

Ketvirtadienį vakare Nacionalinėje dailės galerijoje, Vilniuje surengtas JAV, Čikagoje, leidžiamo vienintelio lietuvių dienraščio „Draugas” jubiliejinis vakaras, kuriame pristatyta knyga „Draugui” 100. Už tikėjimą ir lietuviybę”.

Draugo fondo direktorių tarybos pirmininkė Marija Remienė.

Renginys susilaukė tokio susidomėjimo, kad visi norintys jame dalyvauti vos tilpo į salę, ne vienam dvi valandas teko ir stovėti. Nemažą dalį auditorijos sudarė šią savaitę Vilniuje posėdžiaujančio Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XIII seimo nariai, į renginį atskubėję tiesiai iš seimo posėdžio.

Leidinio istoriją trumpai prisiminusi Draugo fondo tarybos pirmininkė ir leidinio tarybos direktorė bei

knygos sudarytoja Marija Remienė sakė, kad per tą šimtmetį dienraštis labai pasikeitė, jis atlaikė du pasaulinius karus ir Lietuvos okupacijos dešimtmečius, bet visada buvo ir liko lietuviybės šauklys. „Lietuvis, atvykęs į Ameriką, pakeitė padangę, bet ne dvasią”, – sakė ji.

Išsamų pranešimą apie dienraščio kūrimosi pradžią, buvusius jo redaktorius, apie lietuviškos spaudos padėtį JAV skaitė istorikas profesorius Juozas Skirius. Jis priminė, kad šiemet sukanka 130 metų nuo pirmojo lietuvių laikraščio „Gazietas Lietuviška” pasirodymo Jungtinėse Amerikos Valstijose. XX amžiaus pradžioje JAV buvo leidžiami net 27 lietuviški laikraščiai, tačiau nė vienas neturi tokios istorijos, kaip „Draugas”. Pirmasis pastarojo numeris pasirodė Pennsylvania valstijoje, kur daug atvykusių lietuvių dirbo anglies kasyklose, 1909 metų liepos 12-ąją. Iš pradžių tai buvo savaitraštis, o 1916-aisiais tapo dienraščiu.

J. Skirius prisiminė buvusius dienraščio redaktorius, iš kurių ilgiausiai (1927 – 1968 metais) dirbo Leonardas Šimutis. 1951-aisiais „Draugas” įsteigė premijas lietuviškų romanų autoriams, jau daugelį metų leidžiamas jo šeštadieninis literatūros ir meno priedas, kurį daug metų redagavo poetas Kazys Bradūnas, o dabar redaguoja rašytoja Renata Šerelytė. Pranešėjo teigimu, „Drauge” bendradarbiavo 75 proc. išeivijos poetų ir rašytojų.

Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko arkivyskupo Sigitio Tamkevičiaus sveikinimus perdavęs kunigas Ričardas Doveika dėkojo „Draugui” už tai, kad jo puslapiuose buvo spausdinama „Lietuvos katalikų bažnyčios kronika”. „Draugas” yra ženklas, nešantis žinią. Jis jau tarsi tapęs asmeniu, kuris turi savo veidą”, – teigė kunigas.

Į renginį iš Žemaitijos atskubėjęs ir gerokai pavėlavęs Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus taip pat pasidalijo savo prisiminimais.

„1950-ųjų pavasarį pirmą kartą apsilankiau ‘Draugo’ redakcijoje, kuri buvo įsikūrusi sename, apgriuvsiam name, kur tarp popierių susiradau L. Šimutį. Tame kabinete buvo tik kėdė, stalas ir daugybė įvairių popierių. Leidinio veikla visada do-

„Draugo” šimtmečio jubiliejaus minėjime dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus. Iš kairės: Algimantas Gečys, Teresė Gečienė, LR prezidentas Valdas Adamkus, Regina Narušienė.

mėjausi, nuo pat pradžių man kėlė pagarbą įdomi jo lietuvių kalba, išlaikusi mūsų tėvų kalbos ypatybes. ‘Draugas’ visada buvo šauklys, nenukrypęs nuo lietuviybės kelio”, – sakė prezidentas.

JAV Lietuvių Bendruomenės narys inžinierius Algimantas Gečys pabrėžė, kad naujoji daugiau kaip 500 puslapių knyga apie „Draugą”, redaguota Audronės Viktorijos Škiudaitės, pirmiausia pristatoma Lietuvoje, o Čikagoje ji bus pristatyta tik ateinančių rudenį. Jis sakė, kad „Draugą” skaitė ir skaito jau keturių kartų skaitytojai. „Leidinių ne kartą planuota leisti dviem – lietuvių ir anglų kalbomis. Gal finansiškai tai būtų buvę naudinga, bet lietuvių tikrai būtų atsilepę neigiamai. Dvi kalbis „Draugas” nebūtų sulaukęs

šimtmečio”, – sakė jis.

Šimtmetį „Draugą” sveikino Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė Regina Narušienė, kuri dėkojo ir „Draugo” skaitytojams už ištikimybę, o M. Remienei – už ilgąmetį pasiaukojantį darbą organizuojant dienraščio leidimą. Jubiliejiname vakare skambėjo Kazio Bradūno eilės, kurias skaitė aktorė Jūratė Vilūnaitė, taip pat autentiškos lietuviškos dainos, atliekamos folkloro ansamblio „Ūla”.

Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys padėkos raštais apdovanojo M. Remienę ir minėjime dalyvavusią žinomą dailininkę, mecenatę Magdaleną Birutę Stankūniene, kuri rūpesčiu muziejaus fondus papildė daug vertingų išeivijos dailininkų kūrinių.

Knygos sutiktuvėse koncertavo folkloro ansamblis „Ūla”.

Dalios Kazlauskienės nuotr.

SKELBIMAI

◆JAV LB Brighton Park apylinkės valdyba kviečia lietuviškąją visuomenę po 10 val. r. šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje sekmadienį, liepos 12 d., atvykti į parapijos Mozerio salę, 4420 S. Fairfield Ave, Chicago, kur vyks susitikimas su kun. Robertu Pukeniu, kuris šiuo metu lankosi Čikagoje ir aptarnauja Brighton Park parapijos lietuvius. Kunigas papasakos apie Lietuvą ir Panevėžio vyskupiją.

Aukštos indėlių palūkanos.
Terminuoti nuo 6 mėn. iki 3 metų
California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, California
Tel. 310-828-7095
Valdžios apdrauda iki \$250,000
www.clcu.org

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

Buvęs kariuomenės vadas generolas majoras Jonas Kronkaitis ir kunigas Gediminas Savickis (ELTA) nuotraukos

ALBERTAS NAVICKAS

Labas

Einu gatve, staiga išgirstu: „Labas!“
Berniukas mažas metų gal trejų...
Sutrikęs atsakau aš: „Labas!“
Ir mamai padėkojęs nueinu.

Einu ir rudeninis vėjas,
Atrodo, dvelkia šiltumu,
Ir kojos be lazdos pagalbos
Žingsniuoja pačios rudenio taku.

Einu ir vėjas ūžia: „Labas!“
Lyg sveikintų apnuogintus medžius.
Visam pasauliui norisi sušukti: „Labas!“
Berniukas mažas, o aš senas dar einu...

Greta berniuko vežimėlyje mergytė,
Mama atrodo auros apgaubta.
Kol Lietuvoje bus tokių mamų,čių,
Užaugo nauja, tradicinė karta.

**PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS**

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA
SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.
CICERO 5940 W. 35 ST.
LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.
TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

**LACK & SONS
(LACKAVICIUS)
Funeral Home's**

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

GAIDAS - DAIMID**LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI**

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų
laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose,
kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

**GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius**
4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439

1-773-523-0440

**A † A
JULIJA LAPKUS (PIKTUZIS)**

Mirė 2009 m. liepos 7 d.
Gimė Lietuvoje.

Nuliūdę liko: sūnūs Domas, Julius su žmona Trish, Antanas su
žmona Mary; daug anūkų ir proanūkių.

Velionė bus pašarvota pirmadienį, liepos 13 d. nuo 3 val. p. p. iki
9 v. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti
Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks antradienį, liepos 14 d. Iš laidojimo namų ve-
lionė bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 10 val. ryto
bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių a. a. Julija bus
palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių aukoti Ovarian Cancer Research Fund.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvau-
ti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

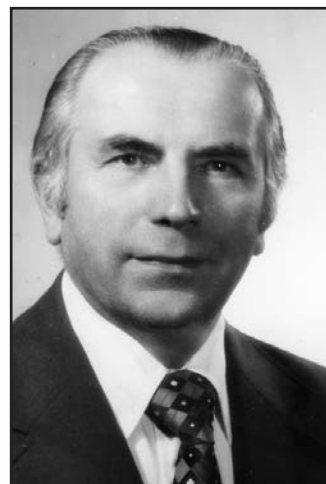
DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS**A † A
PETRAS JASU-
LAITIS**

Mirė 2007 m. liepos 12 d., sulaukęs
89 metų.

Maloniai kviečiame draugus ir pažįstamus prisiminti a. a.
Petrą savo maldose.

Amžiną atilsį duok jam Viešpatie,
Ir amžinoji šviesa tegul jam šviečia.

Liūdinti šeima

ŠEŠIOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS**A † A
JONAS ŽADEIKIS**

1916–1993

Jau suėjo 16 metų, kai a. a. Jonas iškeliavo amžinybėn.
Ilsėkis ramybėje, mielas Jonai, mes tavęs labai pasigendame.

**Žmona Valerija, podukra Daiva su vaikais Vaidu ir
Daivute**

Sveikiname „Draugą“, jo leidėjus, skaitytojus ir rėmėjus, švenčiančius šio mūsų mielo dienraščio šimtametę sukaktį. Linkime toliau tęsti šią svarbią tarnystę, apjungiant išeivijos lietuvių organizacijas ir pavienius tautiečius. Viltinai tikime, kad „Draugas“ dar ilgus metus bus tiesos žodžio skleidėjas išeivijoje ir veiksmingas tiltas į tėvynę Lietuvą.

Su geriausiais linkėjimais ir sveikinimais — dėkinga

Amerikos Lietuvių Taryba

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA • LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL
6500 SOUTH PULASKI ROAD • CHICAGO, IL 60629

Gerbiamieji „Draugo“ puoselėtojai,

Leiskite Jus visus nuoširdžiai pasveikinti išpūdingo „Draugo“ jubiliejaus proga. Jums visiems linkiu stiprybės tęsti pradėtus darbus, o „Draugui“ – neprarasti savo esminės krypties, išlikti lietuvius telkiančią jėgą ir plėsti savo skaitytojų, draugų ratą.

Patys geriausi linkėjimai Jums visiems!

Su pagarba, Irena Degutienė, LR Seimo narė

Visą šimtmetį **Draugas** buvo lietuvybės švyturiu. Visą šimtmetį dienraštis **Draugas** buvo mūsų draugu. Jo puslapiai lietuvius išeivijoje kvietė, mokė, informavo, guodė, išlydėjo...

Švęsdami **Draugo** dienraščio šimtmetį, su pagarba ir dėkingumu prisimename jo kūrėjus, buvusius redaktorius, bendradarbius ir skaitytojus. Nuoširdžiai sveikiname į antrąjį šimtmetį žengiančio **Draugo** leidėjus ir darbuotojus.

Draugo vyr. redaktorei dr. Daliai Cidzikaitei ir bendradarbiams bei mūsų sesėms – s. Marijai Remienei, „Draugo“ tarybos narei, Draugo fondo pirmininkei, ir ps. Aušrai Jasaitytei-Petry, „Skautybės kelio“ skyriaus redaktorei, linkime ilgiausių, sėkmingiausių metų!

Lietuvių Skautų Sąjunga

v.s. fil. Gintautas Taoras
LSS Tarybos pirmininkas

s. fil. Rūta Baltaduonytė-Lemon
Vyriausia skautininkė
Seserijos vadė

s. fil. Tomas Dundzila
VS pavaduotojas
Brolijos vadas

v.s. fil. Vytenis Kirvelaitis
A.S.S. Vadijos pirmininkas

Sveikiname „Draugą“

vienintelį katalikų dienraštį išeivijoje, švenčiantį savo šimto metų sukaktį. Linkime, kad jo pradininkų dvasia, pasiaukojimas tikėjimo tiesoms ir tautiniam gyvastingumui ir toliau lydėtų jo veiklą, jam žengiant į antrąjį šimtmetį.

**AMERIKOS LIETUVIŲ ROMOS
KATALIKŲ FEDERACIJA**

Didž. gerb. „Draugo“ redaktore,

Mielam „Draugui“ minint savo 100 metų jubiliejų – Dievo Palaimos ir sėkmės Jam, Redakcijai ir jo rėmėjams!

Prel. dr. Ignas Urbonas

Šv. Kazimiero Seserys sveikina „Draugą“!

Dėkojame už Jūsų nuolatinės ir sėkmingas pastangas išlaikyti lietuvybę, tarp mūsų skleidžiant lietuvišką žodį. Lai Dievas jus laimina.

Mielasai Šimtmeti „Drauge“, priimkite mūsų geriausių ir nuoširdžiausių sveikinimus ir linkėjimus.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras

Sveikiname „Draugą“ ir redakcijos personalą šimtmečio jubiliejaus proga ir linkime dar daug daug metų kleisti lietuvišką žodį.

*Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos vardu
pirmininkas S. Prakapas*

Ilgiausių metų ilgiausiųuuuuuu...!
Kūrybinės sėkmės, ištvermės 100-čiui,
vis dar sugebančiam atsinaujinti lietuvybės švyturiui
„Draugui“!

**60-tuosius metus einančios
Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos vardu –
Čikagos skyriaus pirmininkė Aurelija Dobrovolskienė**

Lietuviškų melodijų radijo valandėlė, Rapolo Valatkos įkurta 1951 m. kovo 4 d., bendradarbiauja su „Draugo“ dienraščiu. Pažymėtini bendradarbiai buvo: Ralph Valatka, Patricia Bandza, Vladas Selenis, Robertas Selenis, Albertas Misiūnas, Algis Lapšys, Virginija Jasnauskienė, Antanas Zaparackas ir Algis Zaparackas.

*Linkime dienraščiu, minint savo šimtmetį,
gyvuoti dar šimtą metų ir tapti pagrindiniu
Lietuvos dienraščiu!*

**Algis Zaparackas,
Lietuviškų melodijų radijo valandėlės vedėjas**